

UUTIS

KYMI

1999 UPM-Kymmene Oyj, Kuusankosken tehtaiden julkaisu

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuosituhatta*

Hyvät Kymiläiset ja Voikkaalaiset!

Vuosi 1999 lähenee loppuaan ja niin myös tämä vuosituhat. On jälleen aika tarkastella, mitä kulunut vuosi on meille tuonut tullessaan ja mitä olemme saavuttaneet tai jääneet saavuttamatta.

Näin Kymillä:

Kuluneelle vuodelle asetimme vaativat tavoitteet uuden strategiamme toteuttamiseksi. Tiesimme, että tehtävä ei ole helppo, mutta totesimme myös, että meistä löytyy kykyä ja tahtoa sen toteuttamiseksi.

Suunnitellut investoinnit, malliesimerkkinä uusi koivukeitin, ovat onnistuneet erinomaisesti. Markkinointitoimenpiteet ovat olleet tavoitteiden mukaiset, mikä näkyy erityisesti PK 7:n tuottavuudessa ja tuloksessa. Tuotantotehokkuus on noussut tavoitetasolle lukuun ottamatta A4-linjojen kehitystä, mikä on valitettavasti ollut päinvastainen. Tuotekehityksessä on tehty hyvää työtä kautta linjan, mitä kuvaavat hyvin positiiviset asiakaspalautteet.

Olemme työskennelleet määrätietoisesti rakennemuutoksen toteuttamiseksi. Henkilökunta on vähentynyt tämän myötä ripeästi, mikä on tuonut myös tarpeen muuttaa toimintatapaa yhä nopeammin. Lisäksi meidän kaikkien osallistuminen säästöpäivien pitämiseen on tuonut oman vaatimuksensa ripeään toimintatapamuutokseen. Voimme vain jälleen todeta, että todellisen muutoksen toteuttaminen on erittäin vaikeaa, mutta ei ylivoimaista. Olemme nyt käyneet tämän vuoden oppimisvaihetta todelliseen muutokseen ja näemme hyvin mitä muutos tarkoittaa.

Osoituksena siitä, että olemme ymmärtäneet rakennemuutoksen tarpeellisuuden ja toteuttaneet sitä tinkimättömästi, julkaistiin 3.12. seuraava merkittävä askel strategian toteuttamisessa eli PK 8:n siirtyminen päällystettyihin hienopapereihin. Muutos on vaativa ja kallis toteuttaa, mutta uskon, että kykyä ja tahtoa sen tehokkaaseen toteuttamiseen meiltä löytyy.

Kuluneen vuoden tulos on markkinatilanteen parannuttua kohentunut vuoden loppua kohti ja tulemmme integraattina saavuttamaan juuri tavoitteiden mukaisen taloudellisen tuloksen.

Kaikki edellä todetut asiat on saavutettu todella nopeassa aikataulussa, mistä kiitos kuuluu kaikille kymiläisille.

Ja näin Voikkaalla:

Kulunut vuosi on jälleen kerran ollut Voikkaan

historian tärkeä merkkivuosi. Vuoden aikana tehtiin merkittävä PK 18 -investointi konsernin LWC-strategian toteuttamiseksi. Konsernin uusi asiakaslähtöinen organisaatio astui voimaan vuoden alusta, jolloin muodostui nykyinen matriisiorganisaatio segmentti-, tuoteryhmä- ja paikallisfunktioineen. Uuden toiminnan sisäänajo ei ole ollut helppoa, mutta vaikein on jo ohitettu ja toimintatavat ovat selkiytyneet.

Alkuvuotta sävytti heikko markkinatilanne, minkä johdosta koneet joutuivat rajoittamaan tuotantoa. Kesän jälkeen markkinat paranivat nopeasti ja myös tuotantotehoa vaadittiin lisää. Tuotannollisesti MFC ja MFS -linjat ovat ajaneet hyvin, sen sijaan uudistetulla LWC-linjalla on ollut lukuisia vaikeuksia eikä tuotantotavoitetta ole saavutettu. Sitkeällä ja pitkäjänteisellä työllä saamme myös LWC-linjan huippukuntoon.

Kuluneen vuoden aikana olemme keskittyneet voimakkaasti koulutukseen. Uuden organisaation myötä olemme kouluttaneet itseämme tähän toimintatapaan. Lisäksi olemme käyneet läpi koko organisaatiossa PARAS-koulutusta, minkä tavoitteena on hakea entistä enemmän valmiuksia yhteistyöhön ja tehokkaisiin työtapoihin.

Kuluvan vuoden tulos ei valitettavasti saavuttanut tavoitteitamme johtuen alkuvuoden heikosta markkinatilanteesta.

Kummallakin tehtaalla ensi vuosi näyttää tämän hetken yleisen eurooppalaisen talouskehityksen valossa muodostuvan tätä vuotta paremmaksi. Kymillä tämä ei kuitenkaan poista tarvetta viedä rakenne- ja toimintatapamuutosta ripeästi eteenpäin ja valmistautua samalla PK 8:n strategiseen muutokseen. Voikkaalla voimme saavuttaa tavoitteemme tehostamalla edelleen toimintaamme ja kiinnittämällä huomiota erityisesti saumattomaan ja hyvään yhteistyöhön.

Avoimuus, luottamus, aloitteellisuus ja uskallus toteuttaa suunnitelmat ovat avainasioita ja näihin meidän on keskityttävä, sillä konserni on panostanut voimakkaasti sekä Kyymiin että Voikkaaseen. Huolehdtikaamme siitä, että olemme tämän luottamuksen arvoisia.

Toivon kaikille Kymiläisille ja Voikkaalaisille Rauhallista Joulua ja Antoisaa Uutta Vuosituhatta!

Pertti Asunmaa

Kymi Paper Oy, toimitusjohtaja
UPM-Kymmene Oy, paikallisjohtaja

**Pertti
Asunmaa**

UPM

8/1999

Tässä numerossa

- 3** Kymin PK 8 siirtyy päällystettyyn hienopaperiin.
- 3** Biologisen puhdistamon laajennustyö alkoi.
- 5** Kuluneena vuonna on säästetty runsaasti vettä ja energiaa.
- 10** Sisäistä tarkastusta jo 80 vuotta.
- 14** Uusi palkanlaskentajärjestelmä käytössä Voikkaalla.
- 24** Voikkaan kauppakatu silloin ennen.

Vakio palstat

- 33** Henkilöuutiset.
- 34** Kiitoksia, eläkepäiville ja osanottomme.

Kymin PK 8 siirtyy päällystettyyn hienopaperiin

Osana paperiteollisuutensa kehittämistä UPM-Kymmene vaihtaa Kymi Paperin paperikone 8:n tuotantosuunnan päällystämättömästä päällystettyyn hienopaperiin. Investoinnin arvo on noin 250 miljoonaa euroa. Muutostyöt alkavat ensi vuonna ja ne valmistuvat syksyn 2001 aikana.

Kymin PK 8 Kuusankoskella on rakennettu 1983 ja se tuottaa pääasiassa toimistopapereita. 8,5 metriä leveän tuotantolinjan uudistamisen jälkeen koneen tuotantokyky on 400 000 tonnia vuodessa. Vuonna 1998 UPM-Kymmene sulki Kuusankoskella Kymin vanhan, erillisen päällystyslaitoksen kannattamattomana. Laitoksen vuosituotantokyky oli 100 000 tonnia. Tällä hetkellä Kymi tuottaa 750 000 tonnia puuvapaita hienopapereita, josta

130 000 tonnia on päällystettyä.

Tuotantosuunnan muutoksella tähdätään tuotteiden korkeampaan jalostusasteeseen ja pyritään sitä kautta tyydyttämään erityisesti tukkureiden, aikakauslehtikustantajien ja painotalojen kasvavia paperintarpeita.

UPM-Kymmene edellinen tämän tuotealueen investointi tehtiin Nordland Papierin tehtaalla Saksassa vuonna 1996, kun tehtaalle asennettiin uusi päällystyslinja.

UPM-Kymmene on viime aikoina investoinneissaan keskittynyt jalostusasteen nostoon ja tuotantotehokkuuden lisäämiseen. Sen lisäksi yhtiö on investoinut keräyskuidun kasvavaan käyttöön Chapelle Darblayn ja Shottonin tehtailla. Hienopapereissa UPM-Kymmene on kuluvana vuonna uudistanut Nord-

land Papier suurimman paperikoneen PK 4:n.

UPM-Kymmeneen investoinnit ovat olleet kuluvana vuonna poistojen suuruusluokkaa. Näin arvioidaan olevan myös ensi vuonna.

UPM-Kymmene on yksi maailman suurimmista metsäteollisuusyhtiöistä, jonka liikevaihto on noin 8,4 miljardia euroa. Yhtiö valmistaa painopapereita (aikakauslehti-, sanomalehti- ja hienopapereita), jalostusmateriaaleja sekä puutuotteita. UPM-Kymmene Fine Paper tarjoaa täydellisen valikoiman päällystettyjä ja päällystämättömiä hienopapereita graafiseen käyttöön sekä viestintään. Vuotuinen tuotantokapasiteetti on 2,1 miljoonaa tonnia hienopapereita.

Biologisen puhdistamon laajennustyö alkoi

Kuusankoskella allekirjoitettiin marraskuun lopulla Kymi Paper Oy:n ja Tekra Oy:n välinen sopimus Kymin biologisen puhdistamon laajennusurakasta. Sopimukseen kuuluvat louhinta-, maanrakennus- ja mm. putkistotyöt.

Tekra Oy louhii työmaalla kalliota lähiviikkoina kahdessa vuorossa noin 90 000 kuutio-

metriä. Kiviaines jää Kymin käyttöön. Osa siitä varastoidaan biologisen puhdistamon läheisyyteen, osa käytetään tienrakennusmateriaalina ja osalla täytetään sellutehtaan vanhat jätevesialtaat.

“Puhdistamotyömaa työllistää toistaiseksi keskimäärin 10-15 miestä”, kertoo projektijohtaja **Simo Rikkinen** Tekra Oy:stä.

TEKSIT JA KUVA: REIJO VIRTÄ

Louhintatyöt ovat jo täydessä käynnissä.

Imppower tuli Voikkaalle

Voikkaan tehtaalla tietojärjestelmät uudistuvat MAMA-projektin tuloksena. Marraskuun lopulla käyttöön otettiin uusi toiminnanohjausjärjestelmä Imppower yhtäaikaaisesti Voikkaalla ja Kaukaalla. Se sisältää alkuvaiheessa kunnossapidon- ja materiaalihallinnon toiminnot.

PROJEKTI PÄHKINÄNKUORESSA

Projekti käynnistyi 9. helmikuuta 1998, kun toimitussopimus allekirjoitettiin Ramse/Suomen kanssa. Ohjelmiston toimitti yhdysvaltalainen Walker. Loppukäyttäjien koulutus alkoi kulu-neena syksynä. Uudistuvat järjestelmät ovat materiaalien hallinnan, kunnossapidon ja investointien ohjauksen operatiivisia tietojärjestelmiä.

MIKSI MAMA-PROJEKTI SYNTYI?

Korvatut järjestelmät olivat ai-noita vielä käytössä olevia IBM Mainframe -ympäristössä (osa moduuleista korvautuu keväällä 2000). Edellisten ohjelmistojen käyttövarmuuden aleneminen, toiminnalliset puutteet, järjestelmien muuttaminen Windows pohjaisiksi sekä tuotepohjainen ratkaisu jatkuvan kehityksen turvaamiseksi olivat myös hankkeen perusteita.

MAMA-projektin tavoitteena oli ottaa käyttöön Imppower-ohjelmisto korvaamaan Voikkaan ja Kaukaan keskuskonepohjaiset kunnossapitoon ja materiaalihallintoon liittyvät järjestelmät. Myös dokumenttirekiste-

ri korvataan uudella Imppoweriin integroitavalla dokumenttien hallintaohjelmistolla keväällä 2000.

Projektin tehtävänä oli Imppowerin käyttöönoton valmistelut, eri ohjelmisto-osien käyttöönotto ja oikeanlaisen toiminnallisuuden tekeminen Voikkaan ja Kaukaan ympäristöön. Samoin työtehtäviä olivat vanhassa järjestelmässä olevien tietojen siirtäminen uuteen järjestelmään ja liittymien suunnittelu sekä toteutus. Jotta järjestelmä saatiin onnistuneesti käyntiin, olivat myös työasemiin liittyvät asennukset, koulutus ja käyttöönotto suuria haasteita projektille. Niin ikään piti laatia Imppowerin ulkopuolelle jäävien vanhojen kunnossapito/materiaalisovellusten korvaamisen projektisuunnitelma.

Näiden ohjelmisto-osuuksien lisäksi uudistuu INVO eli investointien ohjauksen järjestelmä alkuvuodesta 2000.

KÄYNNISTYS SUJUI ODOTUSTEN MUKAISESTI

Järjestelmä on lähtenyt odotusten mukaisesti käyntiin ja on tehokkaassa tuotantokäytössä heti alusta alkaen. Koulutus jakautui kunnossapidon osalta kolmeen eri tasoon: työnjohtajat, toimihenkilöt ja työntekijät. Työnjohdoryhmään kuuluivat kaikki tuotannon ja kunnossapidon työnjohtajat sekä heidän lisäkseen suunnittelijat. Materiaalitoimintojen koulutukset ovat kestäneet puolestatoista kahteen ja puoleen päivään koulutusryhmästä riippuen.

Ohjelmiston käyttöönoton

myötä uusi tehdaspaikkakuntarakenne tulee käyttöön. Tämä merkitsee Kymin, Voikkaan ja Kaukaan materiaalitietojen eriytymistä, erityisesti varastojen osalta.

Toisen paikkakunnan tietoja (paikkatunnuksia, kp-töitä, nimikkeitä ym.) ei enää näy eikä voi käyttää. Tavaroiden ottaminen toisen tehtaan varastosta taapahtuu Intranetin kautta UPM Kymmene nimikeselaimen avulla.

Kymiläisille tämä palvelu löytyy työaseman työpöydällä olevan Internet/Intranet -selaimen Explorer- tai Netscape-ohjelmalla Kymin kotisivun kautta klikkaamalla "OSVA:aa", jolloin saa kuvan mukaisen näytön työasemaan. Tämän avulla voi tilata varaosia Voikkaan ja Kaukaan varastoista.

Poisjääneitä ohjelmistoja

Kunnossapidon järjestelmät:

KPER - perustietorekisteri (tunnusnumerot, laitteet, osaluettelot, dokumentit, määräaikaistyöt, luvat, pätevyudet, kemikaalit - osa KPER:ssä olevasta materiaalista siirtyy Notesiin.)	
KTAV/KTMA/KTHI - työsuunnittelu	=> Imppower
KSEI - seisokkityöluettelot	=> Imppower
KTHA - häiriöt	=> Imppower
KRES - resurssisuunnittelu	=> Notes & Imppower
KTSE - kunnossapidon kustannusseuranta	=> Imppower (Impromptu, Oracle reports)
KYRA - raporttien tilaus	=> Imppower (Impromptu, Oracle reports)
KTUN - tuntiseuranta	=> Henkilöstöhallinnon järjestelmä
KPAI - päivystykset	=> Notes

Materiaalihallinnon järjestelmät

Materiaalihallinnon järjestelmässä suurin osa siirtyy Imppoweriin kuten:

OVAR- varastotoiminnot	=> Imppower
OTIL - tilausten käsittely	=> Imppower
OVAS - tavaravastaanotto	=> Imppower
OLAS - laskujen käsittely	=> Imppower

Vuonna 1999 on säästetty runsaasti vettä ja energiaa

Kymi Paper Oy:ssä vuoden 1998 marraskuussa käynnistetty Vestop-projekti eli veden ja energian säästöön kohdistunut hanke on edennyt suunnitelmien mukaan.

Kuluvan vuoden marraskuuhun mennessä oli sellutehtaalla toteutettu seitsemän ja paperitehtaalla 12 toimenpidettä ja PCC-laitoksella yksi vedensäästöhanke. Pääasiassa paperitehtaalla odotti tällöin käyttöönottoa muutama hanke.

Sellutehtaan biologiselle puhdistamolle johdettavaa vesimäärää on voitu jo vähentää noin 8 000 kuutiometriä vuorokaudessa. Pulpperointimuutokset yhdessä muiden vesien uudelleenjärjestelyjen kanssa vastasivat noin 4 000 kuutiometrin, sellutehtaan muut prosessimuutokset 3 000:n ja PCC-laitoksen vesijärjestelyt 700 kuutiometrin vähennyksistä.

Paperitehtaan jätevesiselkeyttimelle pumpattavat vedet ovat vähentyneet vuorokausitasolla noin 3 000 kuutiometriä. Lisäksi massaosaston saostinmuutoksilla vähennetään loppuvuonna jopa noin 8 000 kuutiometriä vedenkäyttöä vuorokaudessa.

Vestop-projektin ensimmäiseen vaiheeseen suunniteltuja säästötoimenpiteitä on sellu- ja paperitehtaalla vielä toteuttamatta muutama.

Jätevesimäärien lähtötaso oli vuonna 1998 sellutehtaalla 68 000 kuutiometriä vuorokaudessa ja paperitehtaalla 50 000 kuutiometriä.

PROJEKTIN TOINEN OSA ON JO ALKANUT

Vestop-projektin toinen osa on jo alkanut ja kestää vuoden 2000 loppuun. Tällöin keskitytään lähinnä energiansäästötoimenpiteisiin ja jäteveden jäädytysratkaisuihin.

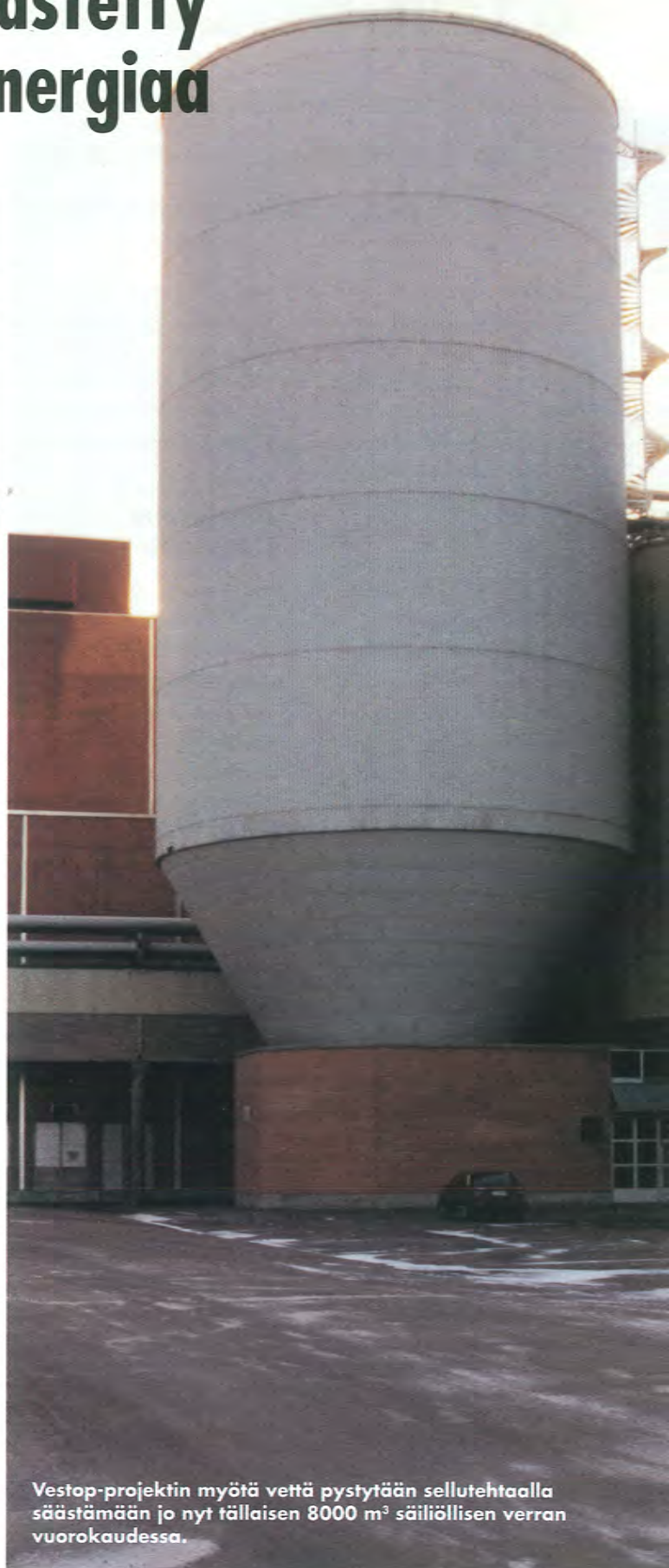
Tavoitteena on mm. paperitehtaalle siirrettävän pumppusellun ja paperitehtaan vesikiertojen lämpötilan nostaminen hyödyntämällä sellutehtaan alkaalisten ja happamien suodoksien lämpöä.

Suodoksien jäädyttäminen on tarpeen, jotta biologisen puhdistamon eliöstölle taattaisiin otolliset olosuhteet eli noin 38:n asteen lämpötila.

Edellämäinimit toimenpiteet edellyttävät perusteellista selvitystä olemassaolevien ja mahdollisten uusien lämmönvaihtimien mitoituksista ja uudelleenkäytökemisestä.

Vuoden 2000 aikana projektissa niin ikään tarkennetaan ja hyödynnetään tehtaasta tehtyjä tasemalleja sekä selvitetään uusia vedensäästökohteita. Jäljellä olevat parannuskohteet ovat kuitenkin vaikeammin löydettävissä ja kalliimpia toteuttaa.

Vestop-projektin keskeisiin laajoihin tavoitteisiin eli tehtaan vesikiertojen sulkemiseen, jätevesimäärien vähentämiseen ja energiansäästöön pyritään laajan sisäisen projektihenkilöstön avulla. Ulkopuolisena hankkeessa on mukana kouvolaalainen Insinööritoimisto LCA Engineering.

Vestop-projektin myötä vettä pystytään sellutehtaalla säästämään jo nyt tällaisen 8000 m³ säiliöllisen verran vuorokaudessa.

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.1999

- * Kolmannella neljänneksellä tulos parani selvästi edellisestä neljänneksestä.
- * Aikakauslehtipaperien kysyntä on piristynyt.
- * Keskittyminen ydinliiketoimintaan jatkui. Walkisoft myytiin syyskuussa.

TULOS

Tammi-syyskuun liikevoitto oli 887 milj. euroa (1-9/1998: 1413 milj. euroa). Liikevoittoon sisältyy osakkeiden ja liiketoimintojen myyntivoittoja nettona 208 (546) miljoonaa euroa. Liikevoitto ilman myyntivoittoja oli kolmannella neljänneksellä selvästi parempi kuin tämän vuoden aikaisemmillä neljänneksillä. Tämä johtui erityisesti toimitusmäärien kasvusta.

Painopaperitoimialojen tammi-syyskuun liikevoitto heikkeni viime vuodesta alempien hintojen ja pienempien toimitusmäärien takia. Myös saha- ja vaneriteollisuuden liikevoitto oli viimevuotista heikompi. Jalostusmateriaalit-toimialan liikevoitto sen sijaan parani.

Voitto ennen satunnaisia eriä oli 754 (1273) milj. euroa. Rahoitustuottoihin ja -kuluihin, -133 (-140) miljoonaa euroa, sisältyy osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista 1 (19) miljoonaa euroa.

Oman pääoman tuotto oli 13,8 (25,5) prosenttia ja sijoitetun pääoman tuotto 13,2 (20,7) prosenttia. Tulos osaketta kohti oli 2,01 (3,30) euroa.

Ilman myyntivoittoja (netto) oman pääoman tuotto oli 9,9 (14,4) prosenttia, sijoitetun pääoman tuotto 10,2 (13,0) prosenttia ja osakekohtainen tulos 1,45 (1,85) euroa. Kon-

sernin 200 miljoonan euron kustannussäästö- ja tehostamisohjelmasta on kuluvana vuonna tarkoitus saavuttaa noin puolet. Katsauskauden aikana päästiin 70 miljoonan euron säästöihin.

TUOTANTO JA LIIKEVAIHTO

Konsernin paperin tuotanto oli 5,508 (5,766) miljoonaa tonnia. Katsauskauden tuotanto laski viime vuodesta 4 prosenttia. Kapasiteetin käyttöaste oli katsauskaudella keskimäärin 89 (95) prosenttia. Kolmannen neljänneksen käyttöaste oli 94 prosenttia.

Sahatavaran tuotanto oli 1 361 000 (1 516 000) kuutiometriä ja vanerin tuotanto 525 000 (530 000) kuutiometriä.

Liikevaihto oli 5 954 (6 302) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 5,5 prosenttia.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstö oli keskimäärin 32648 (34 884). Katsauskauden lopussa henkilöstö oli 31 675 (33 190). Vähennys johtuu pääosin myydyistä liiketoiminnoista.

INVESTOINNIT JA RAKENEMUUTOKSET

Bruttoinvestoinnit olivat 414 (521) miljoonaa euroa. Osakkeiden sekä muun käyttöomaisuuden myynnit olivat 283 (731)

miljoonaa euroa.

Suurimmat valmistuneista investoinneista olivat Chapelle Darblayn sanomalehtipaperitehtaan uusi siistauslinja ja Nordland Paperin hienopaperikoneuusinta. Raflatac osti tarralaminnaattivalmistajan sekä Kiinasta että Espanjasta.

Omaisuuksien myynteihin sisältyy Walkisoftin liiketoiminnan myynnistä 99 miljoonaa euroa sekä Nokian osakkeista 153 miljoonaa euroa.

Syyskuussa UPM-Kymmene ilmoitti, että se myy lähes kaiken ulkopuolisille suuntautuvan sähkön sopimusmyyntinsä ja runsaan 300 MW teho-osuuden Pohjolan Voima Oy:ssä omistamaan lämpövoimakapasiteetista englantilaiselle Eastern Groupille ja sen hallitsemalle Teollisuuden Sähkönmyynti Oy:lle. Tästä syntyvä myyntivoitto, noin 150 miljoonaa euroa, tulee sisällyttämään viimeisen vuosineljänneksen tulokseen.

Syyskuussa UPM-Kymmene ilmoitti, ettei APRILin kanssa suunniteltu hienopaperiallianssi siihen liittyvine osakevaihtoihin toteudu. UPM-Kymmenellä on edelleen optio vaihtaa APRILille annettu 121 miljoonan US-dollarin laina 15 prosentin omistusosuudeksi Riaun sellutehtaassa. Optio on voimassa vuoden 1999 loppuun asti.

UPM-Kymmenen saha- ja vaneriteollisuus yhdistetään yhdeksi toimialaksi vuoden 2000

alusta lähtien. Uuden toimialan nimi on UPM-Kymmene Puuteollisuus.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Euroopassa teollisuuden kasvunäkymät ovat parantuneet, ja Kaakkois-Aasiassa teollisuuden elpyminen on jatkunut. USA:ssa taas jo pitkään jatkuneen talouskasvun odotetaan hieman hidastuvan. Talouskasvu ja lähestyvä vuosituhannen vaihe ylläpitävät paperin vilkasta kysyntää loppuvuonna.

Puuteollisuustuotteiden ja UPM-Kymmenen valmistamien jalostusmateriaalien kysynnän odotetaan pääosin jatkuvan hyvänä.

TOIMIALAKATSAUKSET

AIKAKAUSLEHTIPAPERIT

Aikakauslehtipaperit-toimialan kannattavuus oli katsauskaudella heikompi kuin viime vuonna. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla hiljentynyt kysyntä kuitenkin piristyi selvästi kolmannella neljänneksellä. Alkuvuonna laske-neissa hinnoissa ei vielä kolmannella neljänneksellä tapahtunut myönteistä kehitystä. Kolmannen neljänneksen kannattavuus oli kuitenkin korkeamman käyntiasteen ansiosta selvästi parempi kuin aikaisempien neljännesten.

Katsauskaudella LWC-pape-

rin kysyntä pysyi Euroopassa edellisen vuoden tasolla ja laski USA:ssa 5 prosenttia. SC-paperin kysyntä kasvoi Euroopassa 5 prosenttia ja USA:ssa arviolta 6 prosenttia.

Aikakauslehtipaperien hinnat olivat Euroopassa keskimäärin 3 prosenttia ja USA:ssa 9 prosenttia alemmat kuin vuotta aikaisemmin.

UPM-Kymmenen aikakauslehtipaperin tuotanto laski 11 prosenttia. Kapasiteetin käyttöaste oli tammi-syyskuussa 85 (96) prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 97 prosenttia.

SANOMALEHTIPAPERIT

Sanomalehtipaperit-toimialan kannattavuus heikkeni, mikä johtui myyntihintojen laskusta alkuvuonna. Kolmannella neljänneksellä kannattavuus oli toisen neljänneksen tasolla.

Sanomalehtipaperin kysyntä kasvoi Euroopassa noin 1 prosentin. Myyntihinnat olivat keskimäärin noin 2 prosenttia alemmat kuin vuotta aikaisemmin.

UPM-Kymmenen sanomalehtipaperin tuotanto oli suunnitelleen viimevuotisella tasolla. Kapasiteetin käyttöaste oli 96 (98) prosenttia.

Yhtiön vastine EU:n komission hintakartelliepäilyyn on komission käsittelyssä. Varausta ei ole tehty.

HIENOPAPERIT

Toimialan kannattavuus oli huonompi kuin vuotta aiemmin. Kolmannella neljänneksellä kannattavuus oli heikompi kuin toisella, johtuen lähinnä koneuusiintojen aiheuttamista seisokeista. UPM-Kymmenen osuus osakkuusyhtiö AP Suzhoun tapiosta sisältyy toimialan liikevoittoon. Yhtiön hienopaperiteh-

das käynnistettiin maaliskuussa.

Päällystämättömän hienopaperin kysyntä Länsi-Euroopassa kasvoi 5 prosenttia. Päällystetyn hienopaperin kysyntä vahvistui yli 7 prosenttia. Päällystetyn hienopaperin hinta laski 7 prosenttia ja päällystämättömän 10 prosenttia viime vuodesta. Hienopaperin markkinatilanteessa kesällä alkanut selvä vahvistuminen jatkui kolmannella neljänneksellä, ja hinnat kääntyivät nousuun.

UPM-Kymmenen hienopaperin tuotanto väheni 2 prosenttia viime vuodesta. Kapasiteetin käyttöaste oli 86 (91) prosenttia.

Katsauskauden jälkeen lokakuussa UPM-Kymmene ilmoitti, että APRILin ja UPM-Kymmenen välinen hienopaperin myynti- ja agenttisopimus päättyi.

RESURSSIT

Sellumarkkinat ovat vahvistuneet nopeasti toisesta vuosineljänneksestä lähtien. Pitkäkuituisen markkinasellun hintaa on nostettu viidessä vaiheessa vuoden alun 460 US-dollarista lokakuun lopun 600 US-dollariin tonnilta. Myös sellun tuottajavastojen nopea lasku on edesautannut hinnan nousua. Tammi-syyskuun dollarimääräinen keskihinta oli kuitenkin vielä vajaa 7 prosenttia viime vuoden vastaavaa hintaa alempi, ja sen vuoksi sellun kannattavuus heikkeni. Kolmannen neljänneksen kannattavuus oli selvästi parempi kuin aikaisempien neljännesten.

Yhteisen hintanäkemyksen puuttumisen vuoksi Suomessa kesän aikana laimeana käynyt puukauppa vilkastui merkittävästi syyskuussa.

Tammi-syyskuun ostomäärä

yksityismetsistä jäi kuitenkin selvästi viimevuotista pienemmäksi. Puun ostohinta oli kuusitukkaa lukuunottamatta viimevuotista alempana. Hakkuut omissa metsissä lisääntyivät edellisvuodesta, mistä johtuen Metsän kannattavuus parani erityisesti kolmannella neljänneksellä.

UPM-Kymmene on antanut vastineensa Suomen kilpailuvirastolle asiassa, joka koskee

epäiltyä kiellettyä yhteistoimintaa raakapuun ostossa eräillä alueilla.

Sähkön kokonaishankinta väheni, mikä johtui sekä oman teollisuuskäytön että ulkopuolisille asiakkaille tapahtuvan myynnin supistumisesta.

Sähkön hinta säilyi likimain viimevuotisella tasolla. Tuontipolttoaineiden hinnat nousivat hieman, mikä johtui lähinnä öljyn kallistumisesta.

KYMI PAPER OY

Kuluvan vuoden kolmannella vuosineljänneksellä hienopaperimarkkinat ovat pysyneet määrällisesti hyvällä tasolla ja alalle tyypillistä kesän lopun tilausvirran heikkenemistä ei tullut. Edellä mainitusta johtuen sellun hinta jatkoi nousuaan ja myös hienopaperin hintakehitys oli positiivinen.

Paperitehdas kävi katsauskauden täydellä käyntiasiteella ja hyvällä tehokkuudella. Sen sijaan sellutehtaalla oli syyskuussa viikon kestänyt suunniteltu seisokki, jonka aikana kytkettiin uusi koivukeitin tuotantoon. Projekti onnistui erinomaisesti ja keitin käynnistyi täysin suunnitelmien mukaisesti.

Vahvistuneesta sellun ja hienopaperin markkinoista johtuen Kymi Paper Oy:n tulosta voidaan luonnehtia tyydyttäväksi.

VOIKKAAN TEHDAS

Katsauskauden aikana LWC/MFC-offsetmarkkinat ovat nopeasti parantuneet, minkä johdosta aleneva hintakehitys on pysähtynyt ja katsauskauden loppupuolella koneet ovat ajaneet täydellä käyntiasiteella. Tuotantotehokkuus on ollut MFC-linjalla hyvä, mutta LWC-linja on hakenut vielä optimaalista ajomallia, minkä johdosta tehokkuustavoitetta ei ole saavutettu.

Erikoissanomalehtimarkkinat ovat pysyneet vakaana, mistä johtuen MFS-linja ajoi täydellä kapasiteetilla ylittäen täten tuotantotavoitteen. Linja on toiminut kaikin puolin odotusten mukaisesti.

Syyskuussa Det Norske Veritas sertifioi Voikkaan paperitehtaan ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän.

Parantuneet paperimarkkinat eivät vielä kyenneet vastaamaan sellun hinnan nousun aiheuttamaan kustannusten lisääntymiseen, minkä johdosta taloudellinen tulos jäi katsauskaudella välttäväksi.

Suomen ympäristökeskus:

METSÄTEOLLISUUS YMPÄRISTÖJÄRJESTELMIEN EDELLÄKÄVIJÄ SUOMESSA

Kaksi metsäalan yritystä koerekisteröity EMASiin

Stora Enso Oyj Metsä ja UPM-Kymmene Oyj Metsä ovat ensimmäiset suomalaiset EMAS-koerekisteröidyt organisaatiot. Koerekisteröinnillä ennakoidaan ensi vuoden EU:n asetusmuutosta, jolloin EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä laajenee teollisuuspaikoista myös muihin organisaatioihin. Suomessa metsäteollisuus on ollut ympäristöjärjestelmien edelläkävijä ja tuoreet koerekisteröinnit ulottavat järjestelmän käytön Suomessa myös metsätalouden puolelle. Moniin EU-maihin on perustettu EMAS-koerekisterit nopeuttamaan organisaatioiden siirtymistä varsinaiseen EMAS-rekisteriin. Suomessa EMAS-rekisteröinnit ja -koerekisteröinnit hyväksyy Suomen ympäristökeskus.

EMAS on vapaaehtoinen ympäristöjärjestelmä, jonka avulla teollisuus ja koerekisteröinnin kautta myös muut organisaatiot voivat parantaa ympäristöasioidensa hoitoa. Järjestelmä ei korvaa ympäristönsuojeluun liittyviä lupa- tai ilmoitusvelvoitteita, vaan täydentää niitä. Lähtökohdana on, että yritys itse tuntee ja tunnistaa ympäristövaikutuksensa ja asettaa tältä pohjalta itse toiminnalleen

ympäristönsuojelullisia tavoitteita. Yritys itse valitsee keinot ja aikataulut tavoitteiden saavuttamiseksi.

EMAS EDELLYTTÄÄ JULKISUUTTA

EMAS on muita ympäristöasioiden hallintajärjestelmiä vaativampi järjestelmä. Se edellyttää julkista ympäristöselontekoa ja ulkopuolista ympäristötekojen todentajaa. EMAS-järjestelmässä oleva yritys ei voi antaa tarkistamattomia tietoja ympäristötoiminnastaan. Asetusuudistuksen myötä jatkaminen ISO-ympäristöasioiden hallintajärjestelmästä EMASiin on helpottumassa.

Euroopan Unionin teollisuuden ympäristöasioiden hallintajärjestelmä pyrkii parantamaan yritysten ympäristönsuojelun tasoa. EU:n alueella on tällä hetkellä noin 3500 EMAS-yritystä. Saksa on alan johtava maa, jossa on lähes kaksikolmasosaa näistä yrityksistä. Suomessa EMAS-rekisteröityjä yrityksiä on tällä hetkellä 27.

Kymi Paper Oy merkittiin EMAS-rekisteriin viime keväänä.

children's

Tunti lapselle -kampanja on käynnissä

UPM-Kymmene osallistuu International Youth Foundationin käynnistämään maailmanlaajuiseen kampanjaan lasten ja nuorten hyväksi. Asiaa käsiteltiin myös konsernin yhteistyöryhmässä syyskuussa ja henkilöstöryhmien edustajat sitoutuivat mukaan kampanjaan.

Kampanjavarat kerätään lahjoittamalla tämän vuosituhannen viimeisen tunnin nettopalkka lapsille ja nuorille. Kaikilta UPM-kymmeneläisiltä tiedusteltiin heidän halukkuuttaan kampanjaan osallistumisesta. Tämän lisäksi yhtiö lahjoittaa 200.000 US dollaria (noin miljoona markkaa) kampanjaan. Keräyksen tuotosta 75 % käytetään Suomessa.

Kerätyillä varoilla edistetään ja syvennetään Mannerheimin lastensuojeluliiton kouluissa tapahtuvaa Selvä Elämä -kampanjaa. Loput 25 % tuotosta lahjoitetaan IYF:lle tarkoituksena auttaa entisen Jugoslavian alueen lasten ja nuorten elämää.

Kampanja käynnistyi loka-kuussa, henkilöstön suostumus hankittiin marras-joulukuun aikana ja varsinaisen lahjoitus tehdään joulukuun palkasta. Keräyksen koordinaattorina toimii **Heikki Järvenpää** konsernin yhteis-

työryhmä apunaan. Tehdaspaikkakunnilla tukeudutaan YT-organisaatioiden apuun. Saksassa, Ranskassa, Isossa Britanniassa ja Yhdysvalloissa järjestetään vastaava keräys yhteistyössä kansallisten koordinaattoreiden kanssa.

Selvä Elämä -kampanjaa on tarkoitus tehostaa mm. meidän tehdaspaikkakunnillamme vuoden 2000 aikana. Lasten ja nuorten päihteiden käyttö on lisääntynyt huolestuttavasti.

Myös nuorten asenteet ovat aikaisempaa hyväksyvämpiä. Tavoitteena on ehkäistä lasten ja nuorten tupakointia ja päihteiden käyttöä. Kodin ja koulun yhteistyötä vahvistetaan.

Tarkoitus on kouluttaa tuhansia tukiooppilaita päihdekasvatus-työhön. Omien tehdaspaikkakuntien viestintä-, koulutus-, työterveyshuollon mutta myös YT-organisaatiossa mukana olevien henkilöiden toivotaan osallistuvan koulujen kampanjointiin.

Kymi Paper Oy:n ja UPM-Kymmene Voikkaan yt-elimet päättivät, että molemmilla tehtailä jokaiselta suostumuksensa antaneelta otetaan joulukuun palkasta 30 markkaa lahjoitettavaksi tähän keräykseen.

hour

TEKSTI JA KUVA: ULLA PAAJANEN

Kynttilöitä haudalle

Olen kesän ja syksyn aikana miettinyt paljon elämän tarkoitusta; omaa jaksamistani, suhdettani työhön, harrastuksiin ja ihmisiin. Olen pohtinut myös suhtautumistani luopumiseen - aina kuolemaan asti. Jouduin monien asioiden kanssa vastakkain. Mistä olen valmis luopumaan vapaaehtoisesti, mistä kenties joudun luopumaan vasten tahtoani?

Nykyään on muodikasta puhua riippuvuudesta. Kerran eräällä kurssilla yksi ihminen kysyi, että mistä tietää, rakastaako vai riippuuko? Rakastaminenhan on positiivista, mutta se saattaa muuttua riippuvuudeksi, mikä ei enää olekaan hyvä asia. Eroa voisimme miettiä niin työn, harrastusten kuin ihmissuhteiden osalta. Olemmeko vapaita rakastamaan vai olemmeko asioiden tai ihmissuhteiden orjia? Jos olemme orjia, niin olemme väärällä tavalla sidoksissa, emmekä ole vapaita. Mitään tässä maailmassa ei saisi rakastaa niin paljon, ettei siitä voisi luopua.

Luopumisen ei aina tarvitse olla konkreettista luopumista, vaan se voi olla sydämentasolla luovuttamista, jolloin voimavaramme vapautuvat. Tämä on sitä vapaaehtoista luovuttamista, uskallusta päästää irti. Sekin saattaa olla ensin aika tuskallista, mutta jos siihen suostuu, niin olo helpottuu.

Entä kuolema - lopullinen luopuminen - miten siihen suhtaudumme? Joulusta on tulossa ja monien perheiden perinteisiin kuuluu käynti rakkaittemme haudoilla. Viemme kynttilöitä ja muistelemme, miten jouduimme heistä luopumaan; vapaaehtoisesti vai vasten tahtoa. Luopumisen tuska saattaa viiltää tuoreena joulusta toiseen. Kenties huomaamme, ettei aika olekaan parantanut haavojamme, vaan muistojen kipeys nousee pintaan.

Jospa tänä jouluna luovuttaisimme sydämessämme rakkaamme Vapahtajallemme. Hän ottaa pois meiltä kipumme, mutta hyvistä muistoista meidän ei tarvitse luopua. Ikävä tosin jää, mutta ikävässä on kuitenkin helpompi sytyttää kynttilä kuin sydän vereslihalla. Jospa uskoisimme siihen, että Hän - joka oli kipujen mies ja sairauden tuttava - auttaa ja ohjaa meitä elämässämme, varsinkin niissä asioissa, joita itse emme kykene hallitsemaan.

Sisäisen tarkastuksen väkeä palaverissa. Kuvassa vas. liiketoiminnan tarkastaja Seppo Sahala, tarkastuspäällikkö, metsätoimen tarkastus Matti Simsiö, tietohallintotarkastaja Heikki Taimisto, sisäisen tarkastuksen johtaja Katri Hakkarainen, liiketoiminnan tarkastaja Eija Pirskanen, assistentti Hilikka Pohjola, tarkastuspäällikkö Esa Ventonen sekä liiketoiminnan tarkastajat Sakari Iloranta, Stig-Olof Forsström ja Christina Varis.

Sisäistä tarkastusta jo 80 VUOTTA

TEKSTI: SINI PALOHEIMO,
KUVA: ANU KUUSMIN

Konsernin sisäinen tarkastustoiminta aloitettiin Kymin Osakeyhtiössä syyskuussa 1919. Osasto on Suomen vanhin ja maailmanlaajuisestikin yksi vanhimmista. Tänä syksynä on juhlittu sisäisen tarkastuksen 80-vuotista taivalta.

Nykyyinen sisäinen tarkastustoiminta on huomattavasti laajempaa kuin 80 vuotta sitten, vaikka toiminnan peruseriaatteet jo heti toiminnan alkuaikoina muotoutuivat nykyaikaiseen suuntaan. Alunperin sisäisen tarkastuksen osasto perustettiin lähinnä tositarkastusta ja varastojen tarkastusta varten, mutta jo yhtiön ensimmäinen revisori **Eino Lundvall** totesi, että tarkastajan täytyy tuntea yrityksen liiketoiminta ja tarkastus täytyy suorittaa aina raaka-aineostosta asiakkaalta tulevaan maksun suoritukseen asti.

Tänä päivänä sisäisen tarkastuksen osasto kuuluu konsernihallintoon taloudesta ja rahoituksesta vastaavan johtokunnan jäsenen **Jan-Henrik Kulpin** alaisuuteen ja sen vahvuus on 17 henkilöä, joista

seitsemän on liiketoiminnan tarkastajia ja toiset seitsemän metsätoimen tarkastajia eri puolilla Suomea. Tietohallinnon tarkastusta hoitaa yksi henkilö.

LÄHES KAIKKI YKSIKÖT ON TARKASTETTU

Sisäisen tarkastuksen johtajana toimiva **Katri Hakkarainen** vakuuttaa, että tarkastettavissa yksiköissä asiat ovat pääasiassa hyvässä kunnossa. Jokaisen tarkastuksen yhteydessä löytyy kuitenkin jotakin kehitettävää, koska eri aikoina tarkastuksissa painotetaan erilaisia teemoja.

Osastolla on noin 250 tarkastuskohdetta ympäri maailmaa. Ennen tarkastusta tutustutaan kohteeseen papereiden perusteel-

la, itse tarkastuskohteessa ollaan yksi viikko ja tarkastuksen jälkeen viikko menee tarkastuskertomuksen tekemiseen. Yhteen tarkastukseen menee siis noin kaksi viikkoa.

”Fuusiosta on nyt kolme vuotta ja lähes kaikki UPM-Kymmeneen kohteet on tarkastettu, osa pieniä ja osa suuria yksiköitä. Mukana ovat niin myyntiyhtiöt kuin isot paperitehtaatkin. Tänä vuonna erikoisteemana on suomalaisissa yksiköissä ollut mm. materiaalitilausten tekeminen ohi materiaalijärjestelmän ja hylkyjen käsittely. Ulkomaisissa yksiköissä teemana on taas ollut myyntiketju ja henkilöstökulut,” Katri Hakkarainen kertoo.

Stig-Olof Forsströmin ja Seppo Sahalan työsarja on laajentunut ja monipuolistunut fuusioiden myötä.

TEKSTI JA KUVA: REIJO VIRTA

Einar Ahlman ehdotti perustamista

Eino Lundvall oli Kymin Osakeyhtiön sisäisen tarkastuksen ensimmäinen osastopäällikkö.

Ensimmäisen kerran keskusteltiin sisäisen tarkastuksen tarpeellisuudesta Kymin Osakeyhtiön johtokunnassa huhtikuussa 1919. Yhtiön hallintoneuvosto hyväksyi saman vuoden toukokuussa toimitusjohtaja **Einar Ahlmanin** ehdotuksen tarkastajan viran perustamisesta ja antoi 9. syyskuuta luvan käynnistää sisäistä tarkastusta suorittavan osaston toiminnan. Osaston päälliköksi valittiin **Eino Lundvall** Vaasasta.

Vaasan Sokeritehtaalla aikaisemmin työskennellyt Lundvall suhtautui tehtävään isossa Kymiyhtiössä "tietyllä pelolla", mutta osoittautui kaukokatseiseksi ja selkeästi ajattelevaksi ammattimieheksi.

Lundvallin apuna oli yksi assistentti ja kaksi varastojen tarkastajaa. Metsäosastolla toimi sisäisenä tarkastajana **Ernst Willman**.

SAHALA JA FORSSTRÖM: "EMME MENE ETSIMÄÄN VIRHEITÄ"

Sisäisen tarkastuksen osastoon kuuluvien **Stig-Olof Forsströmin** ja **Seppo Sahalan** työhuone on Kymi Paperin keskuskonttorilla Kuusankoskella. Muiden tarkastajien tapaan he ovat noin puolet työajastaan matkoilla.

"Matkapäiviä kertyy vuosittain vähän yli 100. Viikko menee yleensä matkatessa ja seuraava viikko täällä", kertoo Seppo Sahala.

Ennen UPM-fuusiota Forsströmin ja Sahalan 'reviiri' rajoittui Kymiin ja Kaukaaseen ja tarkastuskohteita oli alle kymmenen. Nyt käyntikohteita on useita kymmeniä.

"Viimeisin fuusio muutti työmme totaalisesti", toteavat miehet. "Siitä tuli mielekkäämpää ja mielenkiintoisempaa, mutta myös kiireisempää."

Forsströmin ja Sahalan mielestä tarkastuskohteisiin on helppo mennä. Ihmiset ovat ymmärtäväisiä ja auttavaisia. Tarkastajien menettelytapoja seurataan mm. järjestämällä asiakastytyväisyyskyselyjä.

"Me emme mene etsimään virheitä, vaan katsomaan, että asioita hoidetaan konsernin ohjeiden mukaan. Saatamme ehdottaa esimerkiksi kontrollin parantamista. Mikäli joku asia tehdään epätaloudellisesti, voimme neuvoa taloudellisemman tavan, vaikka tehtävä sinänsä toteutetaan oikein."

Metsätoimen tarkastajat tarkastavat puunhankintaan, puuhooltoon ja puun käyttöön liittyviä asioita. Myös metsäostaja, hinnoittelua, puunmittausta, hakkuujälkeä ja metsäosaston hallintoa tutkitaan.

“Kaikki konserniyhtiöt kuuluvat tarkastuskohteiden joukkoon. Tarkastussäännön mukaan tuotannollisissa yhtiöissä pyritään käymään vuosittain ja muissa tarpeen mukaan, vähintään kolmen vuoden välein.”

YKSIKÖITÄ AUTETAAN

“Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tarkastaa, että päätöksiä ja toimintaohjeita noudatetaan ja että yksiköiden käytössä ovat riittävät valvontajärjestelmät. Tarkastajan tehtävänä on selvittää, miten asiat ovat ja miten niiden tulisi olla. Hän arvioi toiminnan puutteet ja poikkeamat sekä laatii parannusehdotukset. Johdon tehtävänä on sitten harkita näitä korjaavia toimenpiteitä.”

“Sisäisen tarkastuksen tehtävänä ei ole kuitenkaan itse valvonnan järjestäminen,” Katri Hakkarainen toteaa. “Valvonta ei ole erillinen tehtävä vaan se on osa normaalia jokapäiväistä liiketoimintaa. Valvonnan järjestäminen on organisaation itsensä tehtävä. Sisäinen tarkastus toteaa, onko valvonta järjestetty ja onko se tehokasta. Jos näin ei ole, puutteista raportoidaan. Me emme velvoita yksiköitä vaan teemme ehdotuksia. Me emme halua tarkastuskertomuksella kritisoida - sen tarkoituksena on olla rakentava ja auttaa yksikköä,” Katri Hakkarainen vakuuttaa.

Tulevaisuuden sisäinen tarkastus perustuu riskikartoitukseen ja on enenevässä määrin konsultoivaa. Sisäinen tarkastus seuraa

kiinteästi ja on tarvittaessa mukana myös erilaisissa kehitysprojekteissa esimerkiksi Chain 2000- ja Global Finance -projekteissa sisäistä valvontaa koskevista asioissa.

RIIPPUMATTOMUUS TOIMINNAN YDIN

Sisäisen tarkastuksen perusedellytyksenä on, että se on riippumattonta ja objektiivista. “Riippumattomuus sisäisen tarkastuksen osalta tarkoittaa sitä, että toiminnolla on hallituksen ja ylimmän johdon tuki sisäisen tarkastuksen tekemiseen. Valtuus on annettu hallituksen hyväksymässä tarkastussäännössä.”

“Riippumattomuus tarkastajien osalta tarkoittaa käytännössä sitä, ettemme ole riippuvaisia tarkastettavista toiminnosta, emme saa ottaa vastaan lahjoja, joiden voidaan olettaa vaikuttavan ammatilliseen harkintaamme, emmekä ole saaneet olla töissä pariin vuoteen tarkastettavassa kohteessa. Sellaista suhdetta ei voi olla, että jättäisimme kertomatta jonkin havainnon,” Katri Hakkarainen muistuttaa.

“Tämä työ on hyvin selkeätä - tasaista kiirettä on koko ajan. On mielenkiintoista nähdä erilaisia toimintatapoja yksiköissä, välittää tietoa ja auttaa yksiköitä kertomalla, miten asiat voidaan tehdä nykyistä paremmin. Myös työn kansainvälisyys ja eri kulttuurien huomioon ottaminen on korostunut, kun puolet liiketoiminnan tarkastuksesta on muualla kuin Suomessa,” Katri Hakkarainen kertoo.

Millainen

“Ei sattunut päivystystä vuosituhaten vaihteeseen. Vaikka olisi sattunutkin, en olisi vaihtanut päivystysvuorota, vaan ollut töissä”, kertoo käyttöinsinööri **Esko Kaartinen** Kuusanniemen sellutehtaalta. “Uutenavuotena menemme tuttuun luokse Lappeenrantaan ja käymme heidän kanssaan teatterissa. Millenniumkrääsää emme ole hankkineet emmekä kai hanki.”

Voikkaan PK 18:n rullamies **Pentti Kalske** viettää aattoa kotona. Juhlaintoa hillitsee tietoisuus siitä, että uusi vuosituhat alkaa aamuvuorolla. “En ole nyt ostanut edes raketteja”, hän kertoo. “Ihan tavallinen vuodenvaihe. Onhan tietysti jännittävää nähdä aamulla töihin tullessaan, miten tehdas on selvinnyt vuosituhaten vaihtumisesta.”

Vuosituhat vaihtuu aivan kohta eikä vuoden päästä - sen ovat tietokoneet päättäneet.

TEKSTI JA KUVAT: ULLA PARIKKA JA REIJO VIRTÄ

Kysyimme muutamalta satunnaiselta vastaantulijalta tehtailla, miten he aikovat viettää oman tuhatvuotisjuhlaansa ja tuntuuko vuosituhannen vaihtuminen erityisemmältä kuin tavallinen vuodenvaihte.

"Ei meillä haluta mitään ylimääräistä hössötystä ja ärsyttävää millennium-kamaa vuosituhannen vaihtuessa. Haluamme juhlia tutussa piirissä, eikä lähteä täyteen ravintolaan tai konserttiin", kertoo sihteer-assistentti **Marjo Lahtinen** desinvestoinnit-osastolta. "Vietämme vuodenvaihdetta yhdessä naapurien kanssa. Myös lapset ovat mukana juhlissa. Miten juhliitaan, sitä en kuitenkaan vielä tiedä."

"Se on vain yksi vuosiluku muiden joukossa", on Kuusanniemen sellutehtaalla työskentelevän kunnosapitosuunnittelija **Sakari Korhosen** mielipide.

"Vietän vuodenvaihteen ihan kotona vaan mieheni Sepon ja poikani Jussin seurassa, tavallisesti, ei mitään erikoista...", jutustelee siistijä **Kaija Kasanen** Voikkaan rakennusosastolta. "Katsellaan Voikkaan ja Kuusaan raketteja. Jussi nyt tietysti saattaa lähteä jonnekin iltaa viettämään, nuori kun on." Kaijan mielestä tulossa on ihan tavallinen vuodenvaihte.

"Olen iltavuorossa aattona", kertoo vuorohuoltomies **Joni Höijer** Voikkaan koneosastolta, ja jatkaa pilke silmässä: "Kun pääsen kymmeneltä töistä, otan heti 'kokovartalopuudutuksen' ja heittäydyn kohtalon huomaan. Saattaa olla, että tapaan jossain vaiheessa lapseni äidin." Jonille ei vuosituhannen vaihtumisessa ole mitään erityistä hohtoa. "Tavallinen vuodenvaihte!"

Työsuuhdepäällikkö Jouko Kaipinen on tyytyväinen. Uuden palkanlaskentajärjestelmän käyttöönotto sujui hyvin.

Ehkä on paikallaan kertoa muutama sana vanhasta palkanlaskentajärjestelmästä, joka on osoittautunut monessa mielessä edistykseksi. Järjestelmällä on ikää neljännesvuosisata ja voikkaalaisille sillä on laskettu palkkoja vuodesta -87 alkaen. Järjestelmä on kehitetty aikanaan Kaukas Oy:ssä ja se on ollut toimintoiltaan erittäin luotettava palvelija.

MIKSI UUTEEN JÄRJESTELMÄÄN?

Uuteen palkanlaskentajärjestelmään ei siirrytty vaihtamisen ilosta, vaan pakon edessä. Vanha järjestelmä ei ollut "vuosi 2000 -yhteensopiva". Muita syitä vaihtoon ovat valmistautuminen euron tuloon, "iso kone" -ympäristöstä pois pääsy, tietoturva- ja tietosuoja-asioiden parantaminen sekä kaiken henkilöstötiedon saaminen yhteen järjestelmään.

UUDEN JÄRJESTELMÄN ETUJA

Uusi henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä kattaa jokaisen voikkaalaisen henkilötiedot ja koko työhistorian tai ainakin suurimman osan siitä. Järjestelmä koostuu useasta osasta, joista tärkeimpiä ovat työhönotto-, HH-info (henkilörekisteri) sekä palkanlaskenta- ja koulutusjärjestelmä. Järjestelmän etu nykyiseen tilanteeseen on siinä, että tieto järjestelmän eri osien välillä liikkuu hallitusti ja ilman välikäsiä.

Esimerkiksi, kun tehdään osoitteenmuutos HH-infoon, on uusi osoite käytössä järjestelmän muissakin osissa. Samoin joka ainoa palkanmuutos rekisteröity järjestelmään ja näin ollen erilaisten tilastojen ja raporttien teko on huomattavasti nykyistä helpompaa. Raporttien saatavuus uudessa järjestelmässä helpottuu ja tarkentuu.

Ensimmäinen tili uudella palkanlaskentajärjestelmällä on laskettu ja se onnistui kohtuullisesti.

Uusi palkanlaskentajärjestelmä käytössä Voikkaalla

KEHITTÄMISNÄKYMÄ

Paljon on työtä tehty, mutta paljon on vielä tekemättä. Tällä hetkellä työskennellään kuumeisesti erilaisten kertymätietojen kanssa. Niiden siirtäminen vanhasta palkanlaskentajärjestelmästä uuteen on vielä kesken, mutta ennen verovuoden vaihdetta asia on kunnossa.

Seuraava meidän kannaltamme suuri työ on Voikkaan palkanlaskentajärjestelmän eriyttäminen Lappeenrannasta. Näillä näkymin siihen tehtävään päästään ensi vuoden alussa.

Kun järjestelmät on eriytetty, pääsemme kehittämään sitä omien näkemystemme perusteella. Esimerkiksi tuntilehden sisällössä meillä on tiettyjä kehitystarpeita. Palkkaerittelyssä olevien tietojen viilaaminen on sen jälkeen mahdollista.

Muidenkin järjestelmän osien, kuten työhönoton, HH-infon ja

koulutustietojen, hienosäätö tapahtuu alkuvuoden 2000 aikana.

TOIMIHENKILÖPALKAT

Toimihenkilöpalkat on laskettu marraskuussa ensi kertaa uudella järjestelmällä.

Kirjoittaessani olen saanut ensi käden tietoa, että laskenta sujui suuremmista vaikeuksista ja tilit ovat pankissa. Voikkaalaisten toimihenkilöiden palkanlaskenta siirtyy vuoden alussa Voikkaalle, jonka jälkeen niidenkin asioiden hoito on omalla vastuullamme.

ME TEIMME SEN YHDESSÄ

Uuden järjestelmän käyttöönotto on vaatinut meistä monelta paljon ylimääräistä työtä ja uuden oppimista, mutta me olemme siitä selvinneet ja uskon, että selviämme lopuistakin haasteista. Haluankin kiittää teitä kaikkia, jotka olette edesauttaneet uuden henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän käyttöönottoa.

Lähes sata vierailijaa oli noudattanut kutsua. Tässä tutustaan työvoimatoimiston tiloihin.

Voikkaan henkilöstöhallinto ja työterveysasema toimivat nyt uusituissa tiloissa samassa talossa

Avoimet ovet Antin päivänä

Voikkaan henkilöstöhallinto-osasto ja työterveysasema muuttivat uusittuihin tiloihinsa jokuunen viikko sitten. Osalla osaston väestä vuosisadan kuumin kesä kului remontin valmistumista odotellessa tilapäisissä toimitiloissa PK 18:n entisessä projektikonttorissa koneen kupeessa.

Tilojen uusinnan suunnitteli rakennusmestari **Raili Kuparinen** Voikkaan rakennusosastolta. Hanke toteutettiin alihankintatöinä paikallisilla yrityksillä, joita johti ja valvoi Voikkaan rakennusosasto.

1930-luvulla rakennettu talo kunnostettiin perusteellisesti. Talon toisessa päässä sijainnut Voikkaan tehtaalla kutomo sai väistyä

naapuritaloon, kun sen tilat ja osa asuinkäytössä olleista toisen kerroksen tiloista muutettiin toimiviksi toimistotiloiksi.

Lisätilojen saaminen mahdollisti sen, että nyt koko henkilöstöhallinto-osaston väki työskentelee samassa talossa kahdessa kerroksessa. Koulutusmestari **Pekka Tujusen** työpaikka sijaitsee edelleenkin tehtaalla entisessä paikassa.

MONENLAISIA MUUTOKSIA

Muuttokiireiden ohella palkanlaskennassa on ollut kiireinen vuosi uutta järjestelmää kehitellessä, opetellessa ja käyttöönotettaessa.

Sivulle 28

Työterveyshoitaja **Leila Kallio-Smith** vastaanotti Voikkaan paperiammattiosasto 36:n kukkatervehdyksen ja onnitelut puheenjohtaja **Risto Kärkkäiseltä**.

KUVA: ULLA PARIKKA

Palkanlaskijat **Tiina Lakimo** (vas.) ja **Tuula Leppäranta** pohtivat esiin tullutta ongelmaa.

TEKSTI JA KUVAT: JUKKA KILJUNEN

ESA ANTTILAN SAPATTIVUOSI:

Kreetalaisten autonrämät odottivat Esaa

Uutiskymi kertoi viime tammikuun numerossaan, kuinka kuusankoskelainen Esa Anttila, 40, aloitti syyskuussa -98 sapattivuoden Kymintehtaan jenkkiponeen pituusleikkurin hoitajan tehtävästä. Hän suuntasi itse rakentamallaan teräspurrella talveksi Kanarian saarten lämpimille vesille. Sieltä hän suunnitteli siirtymistä kesällä itäiselle Välimerelle Kreetalle.

“Kippari” ajovuorossa.

Tämä kaikki toteutui, mutta sapattivuosi kävi lyhyeksi. Viime elokuussa Esa kävi sopimassa virkavapaasta vuodeksi eteenpäin.

Vastoin suunnitelmiaan mies on Kreetalle tulon jälkeen muuttanut merenkäyntijästä maaravuksi, joka tosin asuu venessään, muttei ehdi purjehtia niin paljon kuin oli tarkoitus: veneenrakennuksessa ja autojenkorjausharrastuksessa hankittuja taitoja tarvitaan maissa monenmoisiin erikoistehtäviin.

Esan ei enää tarvitse pitää runsaita uusia vaikutelmia ja kokemuksia vain itsellään, sillä ilojen ja vaikeuksien jakajaksi löytyi **Brigitte**. Esa tutustui häneen marraskuussa -98 Ranskassa Seten kaupungissa, jossa hän rikasi veneensä taas merikuntoon. Espanjalalaisten siirtolaisvanhempien tyttärenä Ranskassa syntynyt Brigitte auttoi kieliongelmissa. Monet ranskalaisethan eivät tunnetusti harrasta vieraita kieliä. Esa kutsui Brigitten Kanarialle purjehtimaan, jos hän sattuu lomailemaan siellä päin. Tammikuussa Brigitte sitten soitti olevansa tulossa. Osoittautui, että myös hän oli suunnitellut itselleen pidemmän vapaan. Siitä lähtien he ovat olleet yhdessä. Veneessä on mukavasti tilaa kahdelle.

Brigitte omaksui nopeasti purjehdustaidot, mikä oli suuri etu, koska Esalla ei ole ollut miehistöä sitten viime joulukuisen purjehduksen Välimereltä Kanarian saarille. Brigitten espanjantaitokin on helpottanut monessa tilanteessa.

Tarkoitus oli, että Suomesta riittää tulijoita seuraksi ja veneen pitämiseksi liikkeellä. Moni kaveri kyllä oli innostunut ja lupaili tuloa talvilomalla. Kaikki jäivät tulematta. Ainoastaan Esan äiti ja sisar kävivät Teneriffalla tammikuussa ja isä oli keväällä kuukau-

den auttamassa eräiden rasisutusviikojen korjaamisessa, kun vene oli telakalla Puerto de Moganissa Gran Canarian lounaisrannikolla.

PURJEHTIMISEENKIN VOI KYLLÄSTYÄ

Viimeisten 16 kuukauden aikana Esa on purjehtinut enemmän kuin edellisten 10 vuoden aikana yhteensä. Siitähän hän oli haaveillut koko nelivuotisen rakennusajan ja jo sitä ennen. Kaukopurjehtijalle antaa tyydytystä vaativista matkoista selviytyminen. Silti tärkeää ellei tärkeintä ovat uudet eksoottiset rannikot, turismi ja mielenkiintoiset ihmiset, joita tapaa. Esa on tavannut purjehtijoita, jotka ovat suorastaan kyllästyneet pitkiin merellä oloihin satamien välillä.

Tämän voi ymmärtää, kun Esa kertoo esimerkin Atlantin ylityksestä. Kuvitellaan, että seurue ahtautuu yksiötä pienempään koperoon. Siinä on sitten oltava vaikkapa kolme viikkoa. Edes happilenkille ei pääse, jos alkaa tynpiä. Korkeintaan voi poiketa veneen avotilaan oikomaan jäseniään. Säilykeruokakin alkaa yököttää. Ei voi poiketa lähikaupan herkkutiskille miettimään, mikä nyt maistuisi.

Sitä paitsi koppero keikkuu koko ajan jopa ihanneoloissa. Ja jos myrskyn aikana ei vyötä itseään punkkaan unen ajaksi, saattaa löytää itsensä vastapäiseltä seinältä, joka on muuttunut lattiaksi.

Esa ei ole päässyt kyllästymään purjehdukseen, koska hänen merellä olonsa ovat olleet vain muutaman päivän pituisia. Pisin Gibraltarilta Kanarialle kesti sekkin vain viisi ja puoli vuorokautta.

Omat taidot ja itserakennettu vene ovat tulleet testatuiksi monissa kovissa tilanteissa, joista syntyisi monta erillistä lehtijuttua.

Veneen kyydissä kulki myös polkupyörä, joka sittemmin varastettiin Las Palmasissa. Se oli jo toinen polkupyörä, joka hävisi.

Puerto de Moganin telakalla Gran Canarialla Esa hioi pois epäonistuneeksi valinnaksi osoittautunutta veneen pohjamaalia.

“Perämies” Brigitte oppi nopeasti purjehdustaidot. Välillä on levittävä, että jaksaa hoitaa ajovuoronsa.

Ei ole ollut mikään purjehdusnautinto valvoa ruorissa lukuisia öitä, kun näkyvissä on ollut yhtä aikaa puolen kymmenen enemmän tai vähemmän kohti tulevan kaupalaivan valot. Todella täpäriä tilanteita Esalla ei ole ollut, mutta ikinä ei voi olla varma, onko oma laiva huomattu kaupalaivan komentosillalta, jossa automaatin pitäessä laivan vakiokurssissa päyvästää vain yksi mies. Nykyiset kaupalaivat ovat niin nopeita, että yksinään purjehtivan voi olla uhkarohkeata yrittää edes tunnin nokosia, vaikkei tutkalla näkyvikään juuri sillä hetkellä mitään epävarmaa.

Esan mukaan pätkänukkumiseen kyllä tottuu, mutta se vaatii veronsa satamaan päästyä, jolloin vasta huomaa, kuinka kuitti on. Rankin yhtämittäinen valvominen hänelle alkoi viime uudenvuoden-aattona, kun aikomus oli Kanarialla siirtyä toiseen satamaan. Siellä ei ollutkaan tilaa - eikä vielä seuraavissakaan. Näin miestä pompoteltiin rannikon tuntumassa 38 tuntia.

Purjehdus Kanarialta Kreetalle viime kesänä oli yöunienkin osalta aikaisempaa helpompaa. Kiitos siitä kuuluu Brigittelle, jonka kanssa voitiin jakaa yöllisiä vahtivuoroja.

SYNTTÄRIT "PILVESSÄ"

Brigitte ja Esa lähtivät Gran Canarialta kohti Kreetaa toukokuussa. Ensimmäinen pysähdys oli Madeiralla. Pysähdyspäiväksi sattui Esan 40-vuotispäivä, joka oli 10.5. Pariskunta päätti juhlistaa sitä erikoisella tavalla.

He lähtivät aamuvarkaisella Funchalin kaupungista bussilla ylös vuoristoon. Päätepsäkiltä jatkettiin kävellen. Ensin loppui tie ja sitten polkukin. Viime vaiheessa voitiin edetä jyrkällä rinneellä ainoastaan sadevesiojien

reunakiveyksiä pitkin. Vihdoin poksautettiin samppanjapullo. Noin 1800 metriä alempana pilkotti lähtöpiste. Funchalin kaupunki ja maisema oli tosi upea ja tunnelma erikoinen. Mutta pian pilvet peittivät näkymän. Niinpä juhlahetki vietettiin kirjaimellisesti pilvessä tai paremminkin pilvien yläpuolella.

Päällimmäiseksi muistoksi tuosta retkestä jäi kuitenkin paluumatka. Esasta näet tuntui, että tästä syntymäpäivästä tulee samalla heidän viimeinen elinpäivänsä. Koska paluubussia olisi pitänyt odottaa monta tuntia, he liftasivat pahaa aavistamatta multakuormaa hakemassa olleeseen Funchalin kaupungin kuorma-autoon. Vuoristoteihin totunut kuski innostui pilaillemaan muukalaisten kustannuksella. Hän lipoi tahallaan niin läheltä kaiteetoman serpentiinitien reunoja, että heistä tuntui kuin pyörät olisivat luiskahtamassa rotkon puolelle millä hetkellä tahansa. Kun vihdoin päästiin hurjasta kyydistä, polvet tuskin kannattivat.

TUKIKOHTA KREETALLE

Madeiralta suunnattiin Gibraltarille ja muutaman Manner-Espanjan sataman kautta Palma de Mallorcaa, josta Sardiniaan ja Sisiliaan. Sisiliasta lähdettiin sen ja Italian saappaankärjen välisen Messinan salmen kautta jo suoraan kohti määränpäättä, joka oli Chania Kreetan pohjoisrannikolla. Chaniassa pitää ravintolaa kreikkalaisen miehensä kanssa suomalainen Teje Karjalainen. Hänen kanssaan Esa oli jo kauan sitten, veneen ollessa vielä kovasti kesken, sopinut purjehtimisesta Kreetalle. Ja tämä toteutui viime heinäkuussa.

Osoittautui, että kiinteistöissä ja ravintolan kalustoissa oli moni paikka rempallaan ikään kuin

Esan korjaustaitoja odottamassa. Keittiötoiden ja tarjoilun ammattilaisena Brigittellekin löytyi töitä samasta paikasta.

Esakin teki kesällä aikansa kuluksi monenlaisia ravintolatöitä. Yksi hauskimista oli huolehtiminen siitä, ettei tanskalaisturistien seisovasta pöydästä pääsyt mikään loppumaan. Tosisuomalaisen etelänmatkalaisen ruisleivän ja lenkkimakkaran kaipuulle irvaillaan, mutta tanskalainen ei näköjään pärjää ilman voileipäpöytänsä.

Ravintolatyöstä ei kuitenkaan tullut Kreetalla Esalle uutta ammattia. Ura urkeni yllättäen kreetalaisten rämiä autojen korjaajana. Kun sana kiersi, kysyntää alkoi olla niin paljon, että hän otti elokuussa Brigitten kanssa Suomessa käydessään peräkärryyn hitsauskoneen ja ruiskumaalausvälineet sekä muita pienempiä työkaluja. Syksyn mittaan hän ei sitten paljon muuta ehtinytkään kuin ehostelemaan autojen peltejä vuokraamassaan omakotitalon kellarissa.

Näin kääntyivät suunnitelmat ennalta aavistamattomasti. Marraskuussa, käydessään autolla Suomessa, Esa suuntasi matkansa Lyoniin, joka on Brigitten kotikaupunki. Sieltä palataan Kreetalle joskus tammikuun lopulla.

Esan alkuperäinen käsitys ajanvietteestään oli turistien kuljetteleminen ammattimaisesti lyhyille purjehduksille. Osoittautui kuitenkin, että Kreikan byrokratia vaatisi sitä varten perustettavaksi yhtiön, jossa on kreikkalainen osakas sekä veneen siirtämistä Kreikan lipun alle - kenties vielä jotain muutakin. Näihin toimenpiteisiin Esa ei ryhdy. Niinpä Icebreaker toimii Esan ja Brigitten asuntona ja sillä tehdään purjehduksia tuttavien kanssa. Muu ajanviete ja toimeentulo ovat löytäneet maista.

TEKSTI: ULLA PAAJANEN, KUVA: VESA VÄRRİ

Konemies Pertti Nikander kiertopalkkion muistolautanen on jo kotona.

VUODEN PALOKUNTALAISEK PERTTI NIKANDER:

Kiinn ja per innoit

ntolautasen kanssa. Henkilökohtai-

KSI VALITTU

ostus inteet tajina

Kymintehtaan tehdaspalokunnan vuoden palokuntalainen valittiin 15. kerran. Valituksi tuli 40-vuotias konemies **Pertti Nikander**.

Hän on tullut yhtiön palvelukseen mittariasentajaksi vuonna 1980, mutta nykyisin hän toimii vuoroasentajana Kuusanniemessä. Melkein alusta asti hän on ollut mukana palokunnassa. Kiinnostus palokuntaan ja perinteet veivät hänet mukaan, koska hänen vaarinsa Karl Nikander on ollut Voikkaan tehdaspalokunnan palopäällikkönä.

Kymintehtaan tehdaspalokunnassa toimii nykyään 38 palomiestä ja heistä noin puolet on konemiehiä. Konemiehen tehtäviin kuuluu auton ajaminen ja pumpuista huolehtiminen eikä hälytyksiin päästä lähtemään ennen kuin joku konemiehistä on paikalla. Nikander on ollut konemiehenä alusta asti, mutta vuosien myötä taitojen karttuessa hänet on ylennetty ryhmänjohtajaksi. Viime vuonna hän kävi sopimuspalokuntien esimieskurssin.

Valinta vuoden palomieheksi tuli hänelle mieluisana yllätyksenä. Hän arvostaa saamaansa huomionosoitusta ja kasvoilla on valloittava hymy, hänen siitä kertoessaan. Muistoksi valinnasta hän on saanut Kuusankosken kaupungin palolautakunnan lahjoittaman kiertopalkinnon ja henkilökohtaisen muistolautasen.

VALINTAPERUSTEET

Vuoden palokuntalaisen valitsevat palopäällikkö ja kaksi palomestaria. Loppuvuodesta kolme joukkueenjohtajaa julkaisevat omat ehdokkaansa, joista valinta suoritetaan.

Arvostelussa otetaan huomioon mm. seuraavat asiat: Palokuntatyössä osoitettu ahkeruus, tunnollisuus, oma-aloitteisuus ja tilanteen aikainen toiminta; palo-

Petri Lampila lastasi rekan ripeästi.

Logistiikka toimi Venäjän-kuljetuksessa minuutilleen

Kun kuljetus suunnitellaan huolellisesti, tavara saadaan aikataulun mukaisesti perille myös Venäjälle - paljon puhutuista Vaalimaan rekkaruuhkista huolimatta”, sanoo sisäisten kuljetusten päällikkö **Pentti Eskelinen**.

Hän ottaa esimerkiksi marraskuun lopulla toteutetun, UPM-Kymmenen Pietarissa toimivan edustuston järjestämän kuljetuksen.

”Tärkeä moskovalainen asiakas kyseli meiltä edellisenä päivänä, voimmeko saada seuraavan päivän aamuseitsemäksi parikymmentä tonnia paperia rekka-autokuljetukseen. Vastasimme, että kyllä voimme.”

Logistiikkapäällikkö **Pavel Starkov** Pietarissa hoiteli auton varauksen ja rajamuodollisuudet. ”Seuraavana päivänä, pari minuuttia vaille seitsemän, rekka oli lastaussillalla. Koska toimitus päästiin hoitamaan huolellisesti, olivat myös trukinkuljettajat valmiina heti auton tultua. Niinpä auto pääsi heti puoli kahdeksan jälkeen starttaamaan kohti Moskovaa”, kertoo lastausmestari **Harri Heijala**.

”Asiakas, Almaz-Press, oli tyytyväinen toimintaan”, lisää Eskelinen.

kuntatyöhön kuuluva vapaaehtoinen toiminta; poikkeukselliset muut ansiot ja nuhteeton elämäntapa. Tänä vuonna raati arvioi Pertti Nikanderin onnistuneen näissä asioissa parhaiten.

JOULUNA KOTONA

Kesäaikana tehdaspalokunnassa on viikonloppuisin konemiespäivystys. Joulupäivystyksestä - jois-

sa Nikanderkin on ollut monesti mukana - on luovuttu, koska Kuusankosken kaupungin palokunta nykyisin hoitaa sen. Näin ollen Pertti Nikander voi keskittyä jouluna kuusen hakuun ja koristeluun yhdessä vaimonsa ja kolmen lapsensa kanssa.

TEKSTI: REIJO VIRTA, KUVA: KIMMO REKIMIES

Taiteilija Mauri Kunnas on vaatimaton mies. Hän ei elämöi lastenkirjojensa miljoonapainoksilla, mutta tuottaa joka vuosi uuden kirjan huumorinsa pienille ja isommillekin ystäville.

Mauri Kunnaksen mielipaperi on vaatimattoman näköinen

Samanlainen, vähään tyytyvä, on Kunnaksen suhde paperiin. Paperia tarvitaan kirjanteon monessa vaiheessa.

“Siinä vaiheessa kun suunnitellen kirjaa ja teen luonnoksia, käytän mahdollisimman halpaa paperia - mielellään laatikoissa myytävää makkeliaperia”, kertoo Kunnas.

Hän sanoo ensi vaiheessa suunnittelevansa kaikki kuvat erittäin pieneen, “lähes tulitikkuskin” kokoon. Koko kirjan aukeama hahmotellaan kerralla.

“Siinä vaiheessa ei tietenkään voi piirtää mitään tarkkaa, mutta kaikki suhteet tulevat silloin oikeiksi.”

Mauri Kunnas arvostaa paperia niin paljon, että hän piirtää kopia- tai makkeliaperiarkin aina täyteen - molemmin puolin. “Minusta on pöyristyttävää tuhlausta käyttää paperista vain toinen puoli.”

Aukeamahahmotelmien jälkeä taiteilija tarvitsee tavallista kopiopaperia: “Edullista, hyvää ja valkoista”, riittää spesifikaatioksi. Kopiopaperia käytetään, kun hahmotelma suurennetaan kokoon, johon kuvat lopullisesti piirretään.

Varsinaiset paino-originaaleina käytettävät kuvat Mauri Kunnas piirtää vesiväreillä.

“Opiskeluaikana olin sitä mieltä, että on saivartelua puhua ‘mää käytän sitä ja mää tätä paperia’ - paperi kuin paperi käy, ajattelin tuolloin.”

“Nyt kuitenkin huomaan käyttäväni vain yhtä paperia - olen jämähtänyt siihen jo ajat sitten.”

Kunnas kertoo, että mainittu englantilainen akvarellipaperi on tarpeeksi vahvaa, sitä ei tarvitse pingotella mihinkään eikä se taivu vedestä. Toisaalta sen läpinäkyvyys on riittävä läpipiirrettäessä valopöydällä.

“Väri leviää käyttämässäni pa-

perissa sopivasti eikä imeydy heti, vaan rauhallisesti.”

Kunnaksen mielipaperi on myös kohtalaisen sileää - ominaisuus, joka on akvarellipaperille harvinaista.

KARKEA KÄY

Paperin ominaisuudet kiinnostavat Kunnasta, mutta hän toteaa niihin perehtymisen vaativan paljon opiskelua.

“Toisaalta usein, kun on löydetty hyvä paperi, se myös loppuu. Se tekee asian hankalaksi.”

Taiteilija myöntää tuntevansa vähän kirjapainoalaa.

“Lähinnä mä vain ajattelen, onko paperi paksua vai ohutta. Mä en tykkää liian hyvästä ja kiiltävästä paperista. Olen karkeamman ja rahvaanomaisemman paperin ystävä.”

Kunnas uskoo viehtymyksensä karkeisiin papereihin juontuvan työskentelystä sanomalehden pilapiirtäjänä. “Riemastun aina, kun joku hahmoistani painetaan sanomalehdessä. Ruskea tai kellertävä pohjaväri saa tekemäni kuvat näyttämään hyvältä.”

“Kun paperi on liian hyvä ja taidepainatukseen sopiva, ajattelaan, että kuvankin pitäisi olla hieno. Koska minä piirrän vain käyttötavaraa, kelpaa siihen vaatimattomampikin paperi.”

MUSTA MUSTAKSI

Kunnakselle tarjotaan mahdollisuus vaikuttaa paitsi kirjaan käytettävän paperin laatuun, myös painamistapahtumaan.

“Aina painajat toivoo, että lähitisiin kattoon painamista, mutta enpä mä siellä useinkaan käy”, kertoo Kunnas.

“Painajat ja värejä kirjapainossa määrittävät vaihtuvat. Minulla ja kirjapainolla on myös eri tavoitteet. Painajat toivovat, että vä-

rit kuivuvat nopeasti. Minä taas haluan vain kirkkkaita ja voimakkaita värejä. Siinä on ristiriitaa.”

Kunnas kertoo, että hänelle mustan “mustuus” on tärkeää. “Jos musta on harmaa, eivät värit mun silmissäni auta paljon mitään.”

Sinistä ja ruskeaa ei hänen mielestään voi “painaa paljoa pieleen”. “Jos punainen ja keltainen ovat hyvät, on loppukin onnistunut.”

Kirjapainossa Mauri Kunnas ei vaivaa päätään paperin hinnalla. “Sopimukseni kustantajan kanssa on sellainen, että siitä ei tarvitse välittää. Otava ei kuitenkaan ole koskaan kirjojeni paperia huonontanut - itse olen sitä saattanut ehdottaa.”

LUOVA TYÖ PAPERILLA

Mauri Kunnas ei usko, että tietokone syrjäyttää perinteisen piirtämisen. “Jos ei olisi paperia ja vain tietokone, työni jäisi tekemättä”.

“Paperille piirtäminen on myös nopeaa: piirrät, otat kumin ja putsaat, piirrät uudelleen, heität

paperin pois ja teet uuden version. Näin ehtii tehdä moninkertaisen työn verrattuna tietokoneen käyttöön.”

Kunnas myöntää, että tämä pätee vain luovaan työhön. Tietokoneen edut tulevat esiin kuvien käsittelyssä.

“Toisaalta jopa kirjoittaminen tietokoneella on hauskaa. Tekstiä voi korjata mielin määrin. Lauseiden poisklikkaaminen tai lisääminen on kuin leikkiä”.

PAPERIN YSTÄVÄ

Mauri Kunnaksen lastenkirjoja on tähän mennessä ilmestynyt lähes kolmekymmentä, yli 20 maassa ja lähes 20 kielellä. Yhteinen painosmäärä lähentelee neljää miljoonaa.

Tarinoita on siirretty animaatioina myös videolle. Kunnas on kuitenkin paperin ystävä. “En minä lähitulevaisuudessa näe sellaista tilannetta, että sähköisestä kuvasta tulisi niin viehättävä, että se syrjäyttää paperille painetun kuvan - tai mistä minä sen tiedän...”

**TEHTAIDEN SAVUT
OVAT HYVIÄ
SUUNNISTUS-
KOhteITA.**

Ilmari ilmassa JUKAN KYEYDISSÄ

**HP-21-moottoripurjekone
lentotunnuksin OH-814.
Kone painaa lentokunnossa
noin 600 kg ja se liikkuu
maassa miesvoimalla hyvin.**

Selkäni takana moottorin kierros-luku nousee ja aavistuksenomainen tärinä antaa selviä viitteitä siitä, että Porschen 98 hevosvoimaa ovat valmiina tositoimiin.

Kierros-luvun noustua riittävän korkeaksi **Jukka Suntila** löysää HP-21-tyyppisen moottoripurjekoneen jarrut. Lyhyen nousukiihdon jälkeen totean olevani ilmassa, elämäni ensimmäisen kerran pienkoneessa.

Istun Jukan takana ja ihailen laajenevaa näköalaa, nousunopeutemme on pilotin ilmoituksen mukaan 4 - 5 metriä sekunnissa. Keskustelu koneessa käydään kuulosuojaimiin yhdistetyn mikrofonin välityksellä. Laite on samantyyppinen kuin ralliautoissa käytetty.

Syksyinen säätila on puolipilvinen; aurinko pilkistelee pilvien

lomasta ja näkyväisyys on hyvä. Lentosää näyttää erinomaiselta ja Ilmatieteen laitoksen mukaan se pysyykin samanlaisena.

Kaarramme noin 300 metrin korkeudessa vasemmalle. Eteemme horisonttiin ilmestyvät Kuusankosken ja Voikkaan tehtaiden savuhattarat, oikealla puolella siintää Vuohijärvi. Etuviistoon vasemmalla Myllykosken ja Inke-roisten tehtaiden savut erottuvat myös selkeästi. Tehtaat ovatkin Jukan mukaan erinomaisia paikannäärityskohteita.

Kaksipaikkaisen HP-21:n matkalentovauhti on noin 130 - 140 kilometriä tunnissa ja Kuusanniemen yläpuolella olemme tuotapikaa. Reilusta kolmestasadasta metristä nähtynä tehdasalueen laajuudesta saa hyvän käsityksen, mutta vaikutelma on selkeästi pienempi kuin kävellen liikuttaessa.

Kaarros Kuusankosken yläpuolella, ja Kymijoen oikeata reunaan seurailleen lento suuntautuu kohti Keltin voimalaitosta ja sieltä Kouvolaan.

Yläilmoista saa hyvän kuvan myös erilaisista massatapahtumista. Raviradalla näkyi olevan Kymenlaakso-ajo ja voittaja Loyd Factor loppusuoralla. Suursuolla oli meneillään ratsastuskilpailut, jonka voittajaa paikallinen sanomalehti ei mitenkään noteerannut. Mekään emme sitä nähneet, koska kaavoitetuilla alueilla on lentokorkeuden oltava vähintään 300 metriä ja muualla 150 metriä.

Lisäkaarros Kouvolan yläpuolella, ja Jukka Suntila kääntää koneen keulan kohti lounaista ilmansuuntaa. Siipiä alla on jälleen maalaismaisemaa. Erilaiset pelto- ja metsäalueet ja niiden värierot tuovat mieleen lasimaalaukset.

POMPPIVAA KYITIÄ

Teuroisten yläpuolelta suuntaamme kohti Kausalaa ja samalla nousevat ilmapirtaukset antavat ensimmäisiä merkkejä itsestään. Alkumatkan todella tasainen matkanteko muuttuu hieman pomppi-vaksi.

Jukan selvityksen mukaan kokemamme pomput ovat hyvin pieniä kesällä tavattaviin nähden.

“Lentäminen kauniina hellepäivänä on todella nautittavaa, mutta myös tarkkuutta vaativaa. HP-21:ssä on siipipinta-alaa lähes 20 neliötä ja nousevat ilmapirtaukset saattavat olla hyvinkin voimakkaita ja jyrkkäreunaisia. Tämä HP-21 soveltuu myös purjelentoon ja näitä nousevia virtauksia voitaisiin käyttää hyväksi, mutta tällä lennetään pääasiassa moottorilla ja suoria reittejä.”

“Virtauskohta ylitetään näinollen hyvinkin nopeasti ja virtauksen loputtua tuntuu vastaavasti pudotus alaspäin. Tämä pompottaa joskus hyvinkin terhakasti ja vaatii keskittymistä lentämiseen”, selvittää Jukka Suntila moottoripurjekoneen lentämisen saloja.

Kausalan lähimaisemista alkaa paluulento kohti Selänpään lentokenttää. Tuulensuunnan tarkistus

kentän sivustassa liehuvasta tuulipussista osoittaa, että tuulensuunta ja voimakkuus ovat pysyneet entisellään. Pienen kaarroksen jälkeen alkaa laskeutuminen sivuvastaiseen tuuleen. Tämä on se vaihe, jossa ensikertalaisen mieleen nousee jännityksen tuntoja.

Lähes sadan lentokerran kokemuksella ja runsaan viidenkymmenen lentotunnin tuomalla varmuudella Jukka Suntila tuo HP-21:n tyylikkäästi kiitoradalle ja takapenkilläkin huokaistaan helipotuksesta.

KIITORADAN PÄÄSTÄ LENTOON

Kysymykseen, mikä saa viisikymppisen miehen aloittamaan lentoharrastuksen löytää, Kymi Paper Oy:ssä koulutus- ja henkilöstöteknikkona toimiva Jukka Suntila muutamia vastauksia.

“Asuin lapsuuteni Kemin lentokentän välittömässä läheisyydessä, matkaa kentän päähän oli puolisen kilometriä ja koneet kiinnostivat kovasti. Itse rakenteen ahkerasti erilaisia lennokkeja ja vakaa päätös oli päästä itsekin

joskus lentämään. Mutta sitten tulivat muut harrastukset, sekä koulut ja niin lentoaaveet unohtuivat”, muistelee Jukka.

“Avovaimon isä lentää ja hän houkutteli mukaansa ja siitä syttyi nuoruuden kipinä uudestaan. Olin täyttänyt viisikymmentä, kun lensin ensimmäisen kerran, mutta ikä ei olekaan mikään kynnyksikysymys”.

“Fyysinen ja henkinen terveys pitää olla kuitenkin kohdallaan, ennen kuin lentäjän lupakirja ilmailulaitokselta irtoaa”, selvittää Jukka.

Hänen selvityksensä mukaan purjekoneille, moottoripurjekoneille ja moottorikoneille on olemassa omat lupakirjansa. Näiden lisäksi tulevat eri lentokonetyypeille tyypikoulutukset ja -luvat. Jukka Suntilalla on tällä hetkellä reilun vuoden vanha moottoripurjekoneen lupakirja, jolla voidaan lentää myös ultrakevyitä moottorikoneita.

“Moottorikoneen lupakirja kyllä kiinnostaisi, mutta se on jo vähän kustannuskysymyksenä. Moottoripurjekoneen lupakirjan suorittaminen maksaa alle kymppitonin ja lentotunnit muutaman sataksen, mutta moottorikoneen lupakirja maksaa useamman kymppitonin ja lentotunnitkin selkeästi enemmän. Tällä hetkellä kiinnostaa lähinnä purjekone. Viime kesänä tein kahdeksan lentoa ja lupakirjan aion suorittaa loppuun ensi kesänä”, kiteyttää Jukka Suntila tulevaisuuden lentosuunnitelmiaan.

Hän myöntää, että lentämistä halvempiakin harrastuksia on, mutta erilaisilla osakkuuksilla ja kimpakoneilla kustannukset pysyvät kohtuullisina.

Jukka Suntila on osakkaana HP-21:ssä ja ultrakevyen Cora 200 -lentokoneen hän omistaa yhdessä kahden muun henkilön kanssa. ■

Tässä jutussa pyritään kuvaamaan heinäkuisen päivän ”pysäyttämää historiankuvaa” Voikkaan päätien liikemaailmasta. On mielenkiintoista tarkastella tuon ainutlaatuisen hetken dokumentoimaa ajankuvaa 66 vuotta sitten.

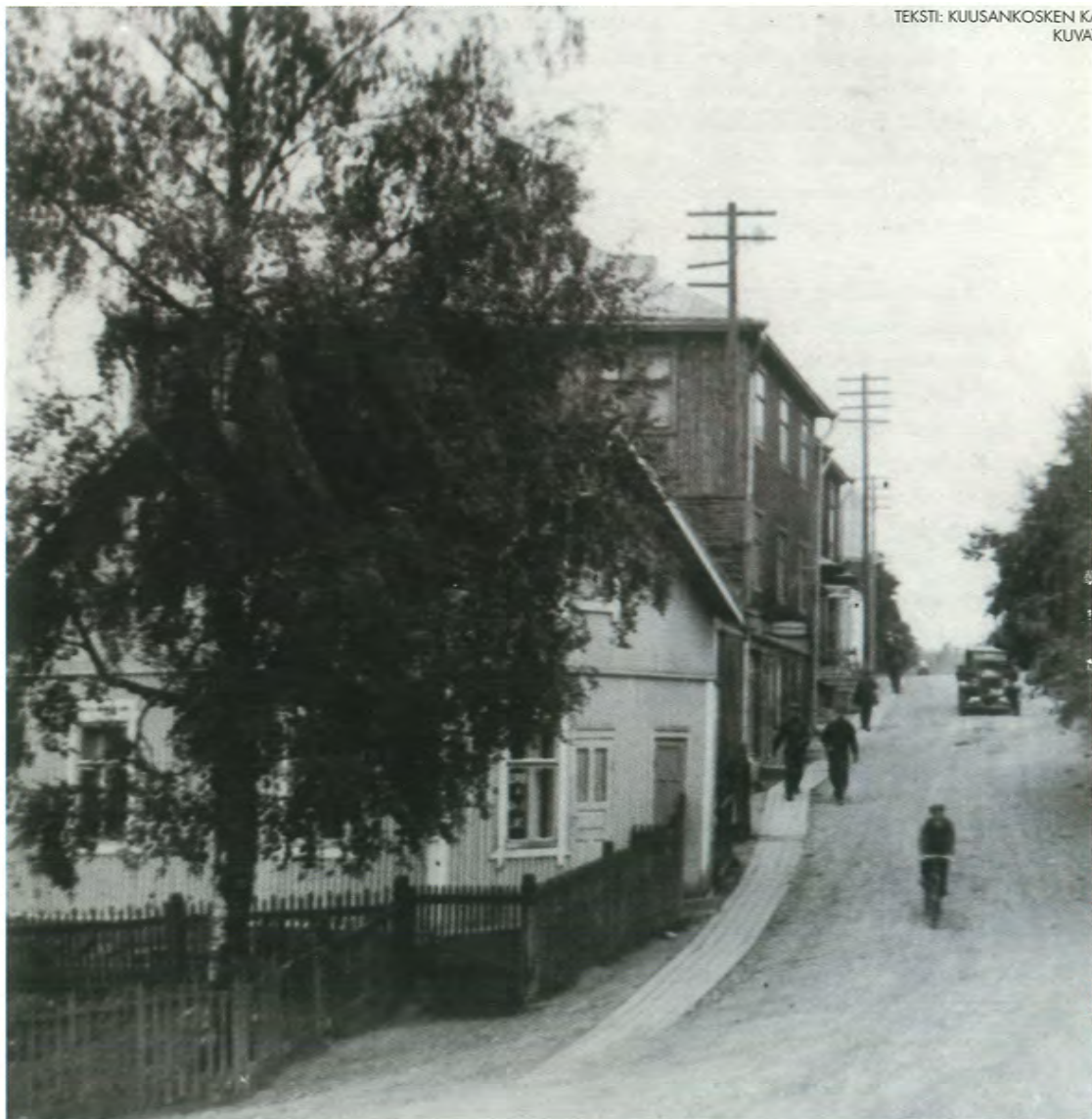
Aihe on ajankohtainen sikäläkin, että Kuusankosken kaupunginmuseo ja Kuusankoski-Seura ovat yhteistyössä keskittyneet paikkakunnan liikehistorian keräämiseen.

Työväenopiston perinnepiirin puitteissa on kerätty tietoa Kuusankosken liikkeiden sijainnista. Museolla taas on useassa yhteydessä haastateltu vanhoja paljasjalkaisia voikkaalaisia Voikkaan palossa tuhoutuneen rakennuskannan dokumentoimiseksi paloa edeltävään tilanteeseen.

Tausta-aineistona ovat olleet päivälehdissä luetellut palossa tuhoutuneiden rakennusten omistajien luettelot. Rakennuksissa toimineet liikkeetkin ovat luettelosta päällisin puolin dokumentoitavissa.

Kymiyhtiön toimesta laati Voikkaan tehtaan isännöitsijä Alvar Brejlin selvityksiä palon syistä ja tuhoista. Näihin raportteihin liittyy kartta, jossa tuhoutuneen alueen aikaisempi rakennuskanta on kuvattu – tosin ilman mitään selityksiä.

Kaupunginmuseolla on yritetty ennallistaa silloin eläneitä voikkaalaisia haastatteleamalla, paloa edeltävä tilanne kartalle.

TEKSTI: KUUSANKOSKEN K
KUVA

Paavo Poutiaisen 1920-luvun lopulla ottama kuva Voikkaan tullista tehtaalle päin. Vasemmalla on sen takana kolmikerroksinen Sillgrenin liiketalo. Näiden ulkorakennuksista Voikkaan palo sai alkunsa Jaakkolan talo, joka säästyi palossa.

TÄLLAISENA VIELÄ AAMULLA 9.7.1933

Voikkaan kauppa SILLOIN ENNE

”Voikkaalla raivosi tuli sunnuntaina hirvittäväällä voimalla”...”Kauhunpäivä Voikkaalla. Neljäntäkymmentä taloa paloi siellä eilen, ulkorakennuksineen noin sata rakennusta.”

Palomaan kahvila-asuinrakennus ja
sa. Oikealla on teurastaja Pauli

katu N

Tällaisia otsikoita saivat pohjoiskymenlaaksolaiset eteensä 10.7.1933 hakiessaan päivälehteä postilaatikolta. Edellisenä kesähelteisenä sunnuntai-päivänä oli Voikkaalla riehunut maamme viimeinen asuinyhteisön suurpalo. Palo merkitsi kodittomuutta suurelle joukolle voikkaalaisia. Kaksi erityisen voimakkaasti kärsinyttä väestöryhmää olivat ns. Manunvierun mökkiläiset ja silloisen Kuusankosken merkittävimmän liikekadun yrittäjät.

Tulipalon tuhoisuuteen vaikutti ennen kaikkea Manunvierun tiheästi viereen rakennettu asutusalue, jossa talot olivat lähes poikkeuksetta pärekattoisia ja kuivan kesäkauden keskellä ruti-kuivia. Toki olosuhteet olivat muutenkin erityisen otollisia suurтуholle, sillä tuuli oli kova ja voikkaalaiset kesäsunnuntain vietossa kaukana järvillä tai muutoin poissa kotoa.

KAUPPAKADUN ETELÄSIVUN TUHOUTUNEET LIIKERAKENNUKSET

Voikkaa oli 1900-1930-luvuilla Kuusankosken alueen merkittävin liikekeskus, jonka kaupat olivat voimakkaimmin keskittyneet sille vajaan 300 metrin pituiselle raitille, joka jäi Konttorinmäen ja Voikkaan ”tullin” eli Lauttatien risteyksen välille. Tähän olivat syntyneet Voikkaan ensimmäiset kaupat jo vuonna 1896, kun tehdasta rakennettiin ja rakennustyöläiset alkoivat kaivata päivittäistavaran ja vähitellen muunkin kauppatavaran tarjontaa.

Tästä Kauppakadusta eli Päätiestä – kuten sitä 1920- ja 1930-luvun valokuvissa nimitetään – on otettu useita yleisnäkymäkuvia aivan vuosisadan alusta palovai-

heeseen asti ennen kaikkea lännestä eli Voikkaan klubin, Rauhan kasarmin ja Isonkonttorin suunnasta. Päinvastaisesta suunnasta tai muista suunnista otettuja kuvia on paloa edeltävältä ajalta vähemmän. Muutamia valokuvia on arkistoissa myös yksittäisistä liikerakennuksista ennen kesää 1933. Niistä kaikista voidaan tehdä jälkikäteisiä päätelmiä vuosisadan alkupuolella tapahtuneesta kehityksestä. Osa kuvista on julkaistu ”Tehtaan tarina” –kirjassa vuonna 1998.

Koetetaanpa sitten rekonstruoida talo talolta paloalueen liike maailmaa. Kun lähdetään etenevästi Voikkaan Konttorinmäeltä Kauppakadun (eli nykyisen Voikkaantien) eteläpuolta itään päin, on ensimmäisenä vieläkin pystyssä oleva vanha tehtaan pääkonttorirakennus, joka muuten vietti tänä vuonna satavuotisjuhlaansa rakennuksena. Palomiehet saivat tulimuurin pysäytettyä länsireunaltaan juuri ja juuri ennen Isoa konttoria.

LIIKETALOT PÄÄKONTTORIN JA MANUNKUJAN VÄLILLÄ

Sen sijaan naapuritalo idässä paloi kokonaan. Kyseessä oli vanha **Jussi Huuskosen** sekatarvakaupan rakennus, jonka tämä 1920-luvulla myi Kymiyhtiölle. Vuonna 1933 sen omisti yhtiö ja siinä olivat Oy Karjakeskuksen lihaliike, joka Voikkaalla oli toiminut jo ainakin vuonna 1925. Liike jatkoi muutaman vuoden palon jälkeenkin, mutta lopetti toimintansa Voikkaalla ennen sotaa.

Samassa rakennuksessa oli **Arvi Kempin** sekatarvakauppa, joka muutti Kuusankoskelle Lahdesta tammikuussa 1932 – vain vähän ennen Voikkaan paloa. Kuitenkin hän oli jo ehtinyt muuttaa, sillä Kemppi aloitti entisessä

A.J. Lindemanin liiketilassa Keronmäellä, josta muutti 3.12.1932 paloa edeltävään liiketilaan, missä Kempin oli ollut **Antti Tuomalan** sekatarvakauppa. Vaikka Kempin liike tuhoutuikin täysin reilun puolen vuoden jälkeen, jatkoi sitkeä kauppias liiketoimintaansa aina vuoteen 1960 asti Voikkaalla toimien vielä kolmessa eri paikassa.

Kolmas liike palon hetkellä entisessä Huuskosen liiketalossa oli **Yrjö Suhosen** Kirja- ja Paperikauppa. Opettaja-kunnanvaltuutettu Yrjö Suhonen oli monessa mukana ja oli perustanut Savisen kirjakaupalle kilpailijan Voikkaalla, joka oli olemassa ainakin vuonna 1931. Voikkaan palossa tuhoutunut liike lopetti kuitenkin tämän liikkeen jatkosuunnitelmat.

Seuraava rakennus itään päin oli pitkänomainen varastorakennus, josta vain pääty ulottui kadun varteen. Tässä rakennuksessa toimi **Johan Janssonin** leipomoliike, joka oli siirtynyt Kuusaalta Voikkaalle vuonna 1915 entisiin **Sulo Mannerin** kahvila- ja leipomotiloihin. Janssonin pullakioski sijaitsi Voikkaan tullissa ja säästy palossa. Liike jatkoi toimintaansa palon jälkeenkin.

Myös kolmas liikerakennus pääkonttorilta itään oli leipomoliike. Talon, jossa oli leipomon lisäksi kahvila, omisti leipuri **Toivo Ikäheimonen**. Kahvila oli rakennuksen länsipäässä. Ikäheimosen liikekin jatkui vuoteen 1960 asti – 1940-luvulta lähtien pojan **Seppo Ikäheimosen** hoitamana. Palon jälkeen paikalle rakennettu Ikäheimosen liiketalo purettiin kesällä 1999.

Ikäheimosen talossa oli palovaiheessa myös Hermusen parturiliike, joka tuolloin lienee ollut melko uusi yritys. Liikettä harjoittivat **Aino** ja **Pauli Hermunen**. Palon jälkeen se siirtyi Pau-

lin kotitaloon Tavarajunanmäkeen jatkaen toimintaansa ainakin 1960-luvun puolelle.

Seuraava liiketalo oli kaksikerroksinen Tiihosen eli Reimanin talo. Sen omistaja oli suutari ja jalkinekauppias **Albert Tiihosen** poika, joka avioitui parturi **Reimanin** kanssa. Reimanilla oli palon hetkellä samassa talossa yrityksensä, Parturiliike Nora. Reiman rakensi palon jälkeen uuden liiketalon samalle paikalle. Tiihosen ja Reimanin suutari- ja parturiliikkeet eivät kuitenkaan näytä kauan palon jälkeen Voikkaalla jatkaneen.

Tiihosen liiketalossa oli myös **F.V. Ailion** kangaskauppa ja kuttomoliike, jonka sisäänkäynti oli Manunkujan puolen kulmassa. Ailio itse muutti Voikkaan palon jälkeen Jämsänkoskelle ja liikettä – aluksi edelleen nimellä ”Kangaskauppa Ailio” - jatkoi **Anna-Liisa Nurminen** – sittemmin pitkään Voikkaan liike-elämässä vaikuttanut kauppias.

KAUPAT MANUNKUJALTA LAUTTATIELLE

Tiihosen liiketalon itäpuolella oli Manunkuja, josta päästiin alas-päin Manunvierun taloille. Kujan itäpuolella oli kaksikerroksinen Kouvolan Ympäristön Osuusliike, joka vuodesta 1920 oli toiminut Voikkaalla – aikaisemmin kuitenkin lähes naapuritalossa pohjoispuolella, jossa palon hetkellä toimi Kerhola. Ympäristökin rakensi uuden liiketalon entisen paikalle palon jälkeen.

Tienvarren taloista seuraavassa oli Elokvateatteri Iltatähti, joka oli perustettu vuonna 1924 ja palanut jo kerran aikaisemmin heti seuraavana talvena. Palon jälkeen

Näkymä Osuuskauppojen kohdalta tehtaalle päin 1920-luvulla. Oikealla ”Kolmonen” ja vasemmalla Ympäristön rakennus. Sen takana vaalea Reimanin liikerakennus ja Ikäheimosen, Janssonin ja Huuskosen liiketalojen päädyt. Tien päässä Riitalan kasarmi.

Osuuskauppa ”Kolmosen” myymälässä 1927.

Emil Ruuthin vanha iso kaupparakennus 1910-luvun lopun kuvassa.

Neitokaisia yhtiön ruokalahvila Kerholan ovensuussa vuonna 1931.

Iltatähti siirtyi vastavalmistuneeseen Voikkaan seurataloon.

Ympäristön osuusliikkeen ja Iltatähden välissä pihapiirin ulkorakennuksissa toimi kaksi liikettä: rakennuksen omistajan **Kosti Löfrothin** polkupyöräkorjaamo ja **Tilda Koposen** omistama Voikan virvoitusjuomatehdas. Koposet jatkoivat limonaadinvalmistustaan vielä vuoteen 1963 asti.

Iltatähden itäpuolella oli ennen paloa **Emil Ruuthin** liiketalo, jossa hän harjoitti vuonna 1909 Voikkaalle perustamaansa sekatarakauppaa. Sekin jatkui Martti-pojan ylläpitämänä 1960-luvun puolelle. Ruuthin talossa oli myös **S. Luukkosen** omistama Voikan Sähköliike, joka oli olemassa jo vuonna 1931 ja jatkoi toimintaansa aina vuoteen 1956. Palossa tuhoutui myös samassa talossa ollut **Rissasen** parturiliike, joka jatkoi toimintaansa palon jälkeen uudessa Salomaan talossa.

Kenkäkauppias **Kalle Salomaa** oli rakentanut kaksikerroksisen liiketalonsa Voikkaalle ennen vuotta 1931. Rakennus tuhoutui palossa ja lopetti Salomaan liiketoiminnan Voikkaalla, mutta kenkäkaupat Kuusaalla ja Kymintehdaalla jatkoivat toimintaansa.

Tässä suuressa liiketalossa oli useita kauppaliikkeitä. Tuomalan Antin ainakin vuonna 1925 olemassa ollut ruokatavarakauppa oli vasta puoli vuotta aiemmin siirtynyt – Kempille tilaa antaen – Huuskosen liiketalosta isompaan rakennukseen. Molemmat talot tuhoutuivat palossa. Tuomela jatkoi muutaman vuoden palon jälkeenkin toimintaansa.

Samassa rakennuksessa olivat vielä Mouhun maatilan maitomyymälä ja Holmin muotiliike, joka oli aloittanut Kuusaalla Hei-

nosen liiketalossa. Palon jälkeen Holmin muotiliike jatkoi Lukan talossa. Viidentenä kauppana Salomaan liiketalossa oli Väinö Marteliuksen ”lyhyttavarioliike”.

SUURPALOSTA MONENLAISIA SEURAUKSIA

Kaiken kaikkiaan oli tällä nykyisen Voikkaantien pätkällä, jota tuohon aikaan nimettiin kirjavasti Kauppakaduksi, Päätieksi, Tehtaantieksi tai Harjuntieksi, nelisenkymmentä eri liikeyritystä, jotka kaikki tuhoutuivat tuona kohtalokkaana sunnuntaina. Voikkaan liikekeskus sai tuolloin ensimmäisen iskunsa, joka ei kuitenkaan lannistanut puoliakaan yrittäjistä. Monet Voikkaalla pitkäaikaisen liikeuran tehneet yrittäjät olivat tuolloin vasta kauppiastaipaleensa alussa.

Seurauksia Voikkaan liike-elämälle suurpalosta kuitenkin koitui monenlaisia. Eräs sellainen oli se, että asemakaavoitus Kuusankoskella sai alkunsa tuosta paloalueen uudelleen suunnittelusta, jossa otettiin huomioon silloisen ajan vaatimukset. Voikkaalle syntyikin tuossa vaiheessa – 1930-luvun puolivälissä – uusi ja koko Kuusankosken oloissa tuoloin ainutlaatuinen kerralla rakennettu liikekatu. Entiseen kukoistukseensa Voikkaan liike-elämä ei kuitenkaan enää noussut.

Talvisodan alussa Voikkaan koneita pysäytettiin useasti

Pilkanmaalla nykyään asuva **Risto Hasu** oli 18-vuotias, kun Talvisota Suomen ja Neuvostoliiton välillä alkoi marraskuun viimeisenä päivänä 60 vuotta sitten.

Hasu työskenteli tuolloin prässipoikana Voikkaan paperitehtaan PK 17:llä. Konesalin märämpään peräseinälle oli asennettu sireeni ja punainen lamppu hälyttämään konemiehistö pommisuojaan ilmahyökkäyksen uhatessa.

”Tulihan se hälytys aikanaan. Punainen lamppu syttyi ja sammui sireenin tahdissa. Muistan, minkälaisen hässäkän se aiheutti, kun väki kiirehti pommisuojaan hiomon alakertaan”, kertoo Hasu.

Hasun työpaikalla kone ajettiin joutuisasti alas.

”Koneenhoitaja sanoi, että juokse alakertaan, seisota pumput ja pysäytä sitten kone.” Koneenhoitaja sanoi itse lähtevänsä rauhallisesti pommisuojaan ”kun on noissa jaloissa reumatismia”.

Naapurikoneen pysäyttäminen ei ollut yhtä sujuva. ”Sen hoitaja löi pääkatkaisijasta koneen seisomaan ja lähti alta aikayksikön pommisuojaan. Pumput jäivät pyörimään ja perälaatikosta tulvi massa lattialle.”

Pommeja ei kuitenkaan ensimmäisen hälytyksen aikana tehtaalle pudonnut. Myöhemminkään eivät pommit vaurioittaneet paperikoneita, mutta tekivät kuoppia tehtaan pihamaalle. ”Vihollinen pyrki pääasiassa katkaisemaan Kymijoen yli johtavan maantiesillan, eikä tuhoamaan teollisuutta”, arvelee Hasu.

Hasu itse joutui kerran talvisodan aikana yölöysistä palattuaan kokemaan pommituksen kauhut. ”Talo tuntui huojuvan, kun pommit putosivat parinsadan metrin päähän asunnostani.”

Useasti päivässä tapahtuneiden ilmahälytysten vuoksi paperikoneet jouduttiin alkuaikoina pysäyttämään tuon tuostakin ja menetettiin paljon tuotantoa. Koska oli hämärin vuodenaika ja pommituksia ei ollut öisin, päädyttiin käyttämään koneita noin klo 16:sta aamukahdeksaan.

Koska Hasu oli asevelvollisuusikäinen, hän joutui talvisodan loppuajaksi vartioimaan Harjun siltaa. Jatkosotaan hän osallistui lähinnä Kannaksella.

Leo Puljava (oik.) vastaanotti tunnustuksen ripeästä toiminnastaan hätätilanteessa. Vas. Kauko Hietanen, Jorma Timonen ja Heikki Tiihonen.

Hengenlähtö oli lähellä - niin oli apukin

Osasto 85:n jäsenristeilyllä lokakuussa tapahtui erittäin vakava "läheltäpiti-tapaus", kun eläkkeellä oleva **Kauko Hietanen** oli tuupertua saatuaan ruokaa "väärään kurkkuun". Onneksi myös apu oli lähipöydässä. **Leo Puljava**, ensiavun osaava Kymintehtaan tehdaspalokuntalainen, onnistui ripeällä toiminnallaan pelastamaan uhkaavan tilanteen.

"En tiedä, oliko minulla niin kova nälkä, että tuli hotkaistua paahtopaistia liian suuri pala, joka luiskahti lähes purematta väärään kurkkuun. Henki ei kulkenut sisään eikä ulos. Pystyin vain korisemaan ja ehdin jo ajatella, että taitaa olla loppukorinat käsillä", kuvailee Hietanen kauhunhetkiään.

Leo Puljava kuuli Hietasen pöytäkumppanien huutavan apua. "Näin Kaukon nousseen seisoi-

maan ja korisevan kuin kala kuivalla maalla. Tiesin heti, että nyt on kysymys korkeintaan minuutista, ettei parempaa pääse käymään."

"Otin Kaukoa takaapäin kiinni palleen kohdalta ja yritin rajulla peukalopainalluksilla saada kurkutorvea aukeamaan. Sitten otin Kaukosta kunnan otteen ja pyysin kumauttamaan häntä selkään. Lopulta henkitorven tukkinut löntti tupsahti ulos ja Kauko sai taas hengitettyä", kertoo Puljava pelastustoimistaan.

Leo Puljava ei halua tehdä asiasta sen suurempaa numeroa, vaan toteaa tehneensä vain sen, minkä jokainen meistä voisi tehdä vastaavassa tilanteessa. "Leo on ollut monet vuoden ns. palokunnan ykkösnyrkissä ja joutunut useasti ennalta arvaamattomiin tilanteisiin. Niissä hän on oppinut,

että nopealla toiminnalla voi jopa pelastaa ihmishenkiä", sanoo tehdaspalopäällikkö **Perttu Kero**.

"Kun palokuntatyössä oppii nopeisiin ratkaisuihin, myös muualla toimitaan 'selkäytimen kautta', sanoo Kero.

Leo Puljava muistuttaa oman työterveyskeskuksen antavan ensiapukoulutusta ja toivoo mahdollisimman monen osallistuvan siihen. "Esimieskunta voisi kartoittaa ensiapukursseille halukkaat. Yhtiöläiset voivat myös pyytää esimieheltään lupaa ensiapukursiin käymiseen", lisää Kero.

"Tuskinpa tässä oltaisi enää rupattelemaa ilman Leksan toimintaa, sillä laivan henkilökuntakin oli lähinnä ihmeissään tilastani", totetaa Kauko Hietanen kiittolisena ja onnellisena eläkepäivien jatkajana.

Se on vaatinut venymistä päivittäisten rutiinien lisäksi. Nyt kun suurin urakka on takanapäin, kaikki ovat tyytyväisiä saavutukseen. Uusi palkanlaskentajärjestelmä tuntuu mielekkäältä. "Kunhan nyt pääsemme siihen kunnolla sisään", toteavat **Tuulat Lepäranta** ja **Tiihonen**. He ovat laskeneet palkkoja pitkään vanhan järjestelmän mukaan, joten uuden omaksuminen ottaa aikansa. He antavat tehtaan välle tunnustusta tuntilehtien täytössä. "Ihmeen hienosti on mennyt. Ei ole ollut kuin muutamia pieniä virheitä." **Tiina Ikosen** tehtävänä on ollut kouluttaa henkilöstöä tuntilehtien palkkatietojen käsittelyyn tietokoneella. Hän opastaa edelleenkin tarvittaessa.

Työterveyshoitaja **Leila Kallio-Smith** on tyytyväinen uuteen työterveysasemaansa. "Jo nyt on huomannut, että ratkaisu sijoittaa henkilöstöhallinto ja työterveysasema samaan taloon on onnistunut. Osastojen välillä on yhteistyötä paljon, joten lähekkäin olo helpottaa ja nopeuttaa asioimista."

AVOIMET OVET

Osastoilla vietettiin avointen ovien iltapäivää 30. marraskuuta. Mukaan oli kutsuttu tehtaan henkilöstö sekä sidosryhmiä Kymiltä, Lappeenrannasta ja talon ulkopuolelta. Lähes sata vierailijaa noudatti kutsua ja tutustui taloon. He olivat emäntiensä ja isäntiensä kanssa samaa mieltä siitä, että tällaisessa talossa on ilo työskennellä.

Kymi Green -turnaukseen on jo valmistauduttu

Kymi Paper Oy:n ja koripalloseura Kouvolan Kouvojen yhteistyö on pelikaudella 1999-2000 sujunut entiskausion tyylisiin. Kymiltä saadun tuen vastikkeeksi yhtiöläiset ovat voineet lainata yrityskortteja Kouvojen kotipeleihin sekä saada käyttöönsä rajoitetun määrän irtolippuja. Lokakuussa Kymi toimi Kouvojen ja Högfors Teamin ottelussa otteluisäntänä.

Alkaneella koripallokaudella koripalloa on entistä enemmän käytetty myös tuotemerkkinointiin. UPM-Kymmene Fine Paperin uutta A4-tuotemerkkiä Futura on mainostettu mm. Mansikka-Ahon urheiluhallilla seinäjuhlitein ja äänimainoksella. Tuoteilmoituksia on ollut myös Kouvojen kausijulkaisussa ja Kouvolan Sanomien Kouvo News -liitteessä.

Kuusankosken ala-asteilla on jo valmistauduttu perinteiseen, tammikuun 12. päivänä pidettävään Kymi Green -koripalloturnaukseen. Suomen Koripalloliiton koulutus- ja nuorisoyksikön johtaja **Martti Mälkki** piti alueen ala-asteiden opettajille koulutustilaisuuden Johan Pomppas -koulupelien säännöistä ja järjestelyistä.

Kouvojen edustusjoukkueella sujui alkukausi etukäteiskaavailuja paremmin, mutta nuoren joukkueen vauhti hiipui marraskuun lopulla. Myös pelaajarintamalla syntyi vaikeuksia toisen amerikkalaisvahvistuksista jätettyä joukkueen. Joulutauolle lähdeäessä Kouvo sijoittunevat sarjataulukon puoliväliin.

TEKSTI JA KUVA: REIJO VIRTÄ

Koulutustilaisuuteen osallistuivat opettajat (vas.) Jari Haapala Pilkan koulusta sekä Olli-Pekka Smal ja Antti Pasi (oik.) molemmat Keskustan koulusta.

PC-käyttäjien koulutus uudistuu

UPM-Kymmenen "standardien" mukaisten toimisto-ohjelmien käyttäjille tarkoitetun, Helsingissä, Valkeakoskella ja Kuusankoskella tapahtuvan koulutuksen lisäksi on toimihenkilöillä vuoden 2000 alusta lukien mahdollisuus suorittaa Kuusankoskella myös tietokoneen A-ajokortti.

Ajokorttitutkinto on Tietotekniikan kehittämiskeskuksen kehittämä koulutusjärjestelmä, jolla pyritään irti yksittäisten, irrallisten kurssien käynnistä. Päämäärä-

nä on työvälineiden parempi hallintaa, selkeämpi kokonaiskuva tietotekniikan mahdollisuuksista ja omatoimisuus ongelmien ratkaisussa.

Ajokorttitutkinto koostuu tietotekniikan perusteista, laitteen käytöstä ja tiedonhallinnasta, tekstinkäsittelystä, taulukkolaskennasta, tietokannoista, esitysgraafiikasta sekä tietoverkkopalveluiden käytöstä. Tiedot ja valmiudet eri osien suoritukseen voi hankkia osallistumalla em. kursseille tai itseopiskellen UPM-

Kymmenen teettämän opiskelumateriaalin avulla. A-ajokortin saa, kun koulutettava on osoittanut kaikkien osa-alueiden hallinnan näyttökokeissa.

Tiedotustilaisuudet 1-2 vuotta kestävästä tutkinnosta järjestetään tammikuussa, laajempaa tietoa asiasta tulee Notesin ilmoitustaululle. Lisätietoja ajokorttikoulutuksesta antavat **Eeva Metso**, puh. 52434 ja **Heikki Pentti**, puh. 62081.

Kymin sihteerit vierailivat Voikkaalla

Kymin sihteerit vierailivat Voikkaan tehtaalla 16. marraskuuta tutustumassa toimistoihin, PK 18:aan ja painehioon. Tekninen johtaja Kai Latvala toivotti vierailijat tervetulleiksi. Ohjelma jatkui Voikkaan kerholla ja klubilla, missä keskusteltiin ajankohtaisista asioista. Päivän emäntinä toimivat Leena Parvinen, Eija Peltonen, Tiina Laine ja Seija Raatikainen ja isäntänä Matti Oksanen.

Palkkaerittely postissa kotiin

Vuoden 2000 ensimmäisestä tilikaudesta lähtien toimitetaan sekä toimihenkilöiden että työntekijöiden palkkaerittelyt postin välityksellä kotiin. Tavoitteena on, että "tilipussi" on postiluukussa maksupäivää edeltävänä päivänä. Palkkaerittelyn tietosisältö säilyy entisenä, ainoastaan lomakkeen asettelu muuttuu jonkin verran. Näin ollen palkkaerittely on jatkossakin ansiotodistus. Mikäli uudistusta ei teknisistä syistä voida toteuttaa vielä 1. tilikaudella tapahtuu se ensitilassa.

Nyt on syytä varmistaa, että työnantajalla on varmasti oikea osoite tiedossa. Ota tarvittaessa yhteyttä omaan palkanlaskijaasi.

Keskuskonttorilta Kuusanniemeen

Teknisen osaston projektipäällikkö Seppo Vireä ja sihteeri Marja Nikkilä ovat marraskuussa muuttaneet keskuskonttorilta Kuusanniemeen, hienopaperin 4. kerrokseen. Postitusosoite on KN 70 B.

TULTA PÄIN, TULTA PÄIN ...

Palokunta jakoi ansiomitaleja

Kymi Paper Oy:n tehdaspalokunta jakoi palvelusvuosimitalit perinteisten syystanssiaistensa yhteydessä 23. lokakuuta. 25-vuotismitalin sai Timo Harlin ja 20-vuotismitalin Ari Wahlberg. 15-vuotismitalit luovutettiin Juha Laaksolle, Juhani Nevalaiselle ja Pekka Sipiläiselle. 10-vuotismitalin sai Jouni Ahola ja 5-vuotismitalin Jukka Kaalinpää, Erkki Lahtinen ja Jari Siiravuo.

Vuoden palokuntalaiseksi valittiin Pertti Nikander.

Henkilökohtaisessa tietokilpailussa voiton vei Juha Laakso ja joukkueiden välisissä tieto- ja taitokilpailuissa oli tulos seuraavanlainen: III-joukkue 161 pistettä, II-joukkue 157 ja I-joukkue 125 pistettä.

Kilpailujoukkueen sisäisissä sarjoissa paras oli Tarmo Ristola ja Jehu-kilpailussa Tapio Saarinen.

Millennium-tanssit 31.12.1999 klo 20 Kuusankoski- talolla

Vuosituhat vaihtuu myös Kuusankoskella. Tule mukaan uuden vuodenrihaan Kuusankoskitalolle, jossa meitä viihdyttää

Anita Hirvonen & La Strada -orkesteri

Vapaalippuja on saatavana Kuusankoskitalolta, Kymin henkilöstöpalvelusta ja Voikkaan henkilöstöhallinnosta.

Illoisia ilmeitä näyttelyn avajaisista. Vas. kansanedustaja, Kuusankosken valtuuston puheenjohtaja Valto Koski, tulkki Raija Hakulinen, ystävyyskaupunkiyhdistyksen varapuheenjohtaja Theelke, ylipormestari Jens Baganz, kaupunginjohtaja Reijo Huttunen ja rouva Hilikka Huttunen.

Kuusankoski ja UPM-Kymmene esittäytyivät Mülheim an der Ruhrissa

Kuusankosken saksalaisessa ystävyyskaupungissa Mülheim an der Ruhrissa avattiin 8.11. näyttely, jossa Kuusankosken kaupungin ja sen taiteilijoiden lisäksi esittäytyivät myös UPM-Kymmene ja sen Kuusankosken tehtaat. Ruhrin alueella on pitkät teolliset perinteet aivan kuten paperinvalmistuksella Kuusankoskella.

Avajaisjuhllisuuksien yhteydessä myönnettiin Kuusankosken kaupunginjohtaja **Reijo Huttuselle** Mülheimin kaupungin järjestyksessään 93. kunniasormus ystävyyskaupunkien välisen yhteistyön edistämisestä. Paikkakunnan taiteilijoiden näyttelyssä oli esillä **Esko Tirrosen** grafiikkaa, **Juha Lapin** pronssiveistoksia sekä **Eero Eirron** maalauksia.

Nähtävillä oli lisäksi Voikkaan lukion ja Mülheimiläisen Luisenschulen yhteisprojekti, jonka pääteemana on vesi. Sparkasse Mülheimin näyttävässä kaksikerroksisessa pankkitalissa avattu näyttely oli mülheimiläisten ihasteltavana kolmen viikon ajan. ■

UPM-KYMMENE, METSÄN JÄTTILÄISEN SYNTY

Antti Tuurin kirjaa on saatavana Kymillä henkilöstöpalvelusta ja Voikkaalla henkilöstöhallinnosta joulukuusta alkaen.

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön apurahat

Apurahat julistetaan haettaviksi **29. päivään helmikuuta 2000** klo 16.30 mennessä (huom. päivämäärä!). Määräajan jälkeen saapuneita hakemuksia ei huomioida. Apurahoja voidaan myöntää vapaa-aikana tapahtuvaan ammattiin liittyvään opintotoimintaan tai muuhun itseopiskelu-, kulttuuri-, harrastus- tai virkistystoimintaan. Myönnettyistä apurahoista ilmoitetaan henkilökohtaisella kirjeellä toukokuun puoliväliin mennessä.

Henkilökohtaisia apurahoja ovat oikeutetut hakemaan seuraavien yritysten palveluksessa olevat henkilöt ja heidän perheenjäsenensä:

Kuusankoski

- UPM-Kymmene Oyj
- Kymi Paper Oy
- Finnish Chemicals Oy
- Oy Finnish Peroxides Ab
- Faxe Paper Pigments Oy
- BASF Oy Wolman Division
- Amica Ravintolat Oy
- Kymin teollisuusoppilaitos, oppilaat

Kouvola

- UPM-Kymmene Oyj
- UPM-Kymmene Seaways Oy Ltd

Helsinki

- UPM-Kymmene Oyj

Apurahaa ovat oikeutetut hakemaan myös edellä mainittujen yhtiöiden eläkeläiset sekä ne Kymin eläkesäätiön eläkkeensaajat, joilla työssä ollessaan oli oikeus hakea säätiöltä apurahaa. Myös eläkeläisten perheenjäsenet ovat oikeutetut hakemaan henkilökohtaisia apurahoja.

Yhteisökohtaisia apurahoja voivat hakea yksinomaan edellä mainituista yhtiöläisistä ja/tai eläkeläisistä koostuvat opinto- ja harrastusryhmät.

Lisäksi edellä mainituilla paikkakunnilla toimivat yhdistykset ja seurat voivat hakea yhteisökohtaisia apurahoja.

Anomukset tehdään tarkoitusta varten laadituille lomakkeille, joita saa yritysten toimistoista sekä apurahalautakunnan sihteeriltä (puh. 0204 15 2112). Hakemukset palautetaan osoitteella: Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö, **Marjatta Käki**, 45700 Kuusankoski.

Hallitus

Terveysliikuntaryhmät 7.2.2000 alkaen

MAANANTAISIN

kello

16.00–16.30 Vesivoimistelu x 10

17.00–18.00 "Liikettä niveliin" x10

(monipuolisesti erilaista jumppaa mm. circuit ja keppijump-
pa)

TORSTAISIN

kello

15.45–16.15 Vesivoimistelu x 10

16.15–16.45 Vesivoimistelu x 10

17.00–17.45 Rentoutusryhmä x 10

18.00–18.30 Vesivoimistelu x 10

Ennakoilmoittautumiset terveysliikuntaryhmiin **tiistaina 1.2.2000** klo 12.00–14.00 työfysioterapeutti **Sari Kais-
takorvelle**, puh. 52385. Kyselkää myöhemmin, sillä
ryhmiin voi päästä myös kesken kauden, mikäli tilaa on.

Kuntoremontti- kurssit ensi vuonna

Kuntoremonttikurssitoiminta jatkuu vuonna 2000 entisten vuosien tapaan. Kuntoremonttikurssin kustannukset jakautuvat samoin kuin aikaisempina vuosina:

Kuntoremonttikurssin kustannuksista osallistuja maksaa 130 markkaa/vrk, siis 650 markkaa. Loput kustannuksista maksaa puoliksi työnantaja ja Raha-automaattiyhdistys/Lomaliitto.

Kuntoremonttikurssille osallistuja saa Kansaneläkelaitok-
selta kuntoutusrahaa, joka on samansuuruinen kuin sairauspäi-
väräha ja on veronalaista tuloa. Se maksetaan henkilölle itsel-
le, ja se kattaa hyvinkin osallistujan omakustannusosuuden.

Osallistuja käyttää kuntoremonttikurssiin lomaansa tai
muuta vapaapäiviä ja maksaa matkat itse. Kurssipaikkana on
Peurunka.

Kuntoremonttikurssit joille voi hakea

20.03 - 25.03.2000

27.03 - 01.04.2000

22.05 - 27.05.2000

02.10. - 07.10.2000

27.11. - 02.12.2000

Kuntoremonttikurssihakemuksia saa työterveyshuollosta,
luottamushenkilöiltä ja työsuojeluvaltuutetuilta.

Painon- vartijat pudottivat

Syksyn 1999 painovartijaryh-
mässä oli 10 henkilöä. Pai-
nonpudotus yhteensä 45,4 kg.

Terveys- tarkastukset vuonna 2000

Kymin työterveyskeskuksessa jatketaan vapaaehtoisia työterveyshoita-
jan tekemiä ikäryhmätarkastuksia entiseen tapaan.

Vuoden 2000 aikana tarkastetaan vuosina -35, -40, -45, -50, -55, -
60, -65 ja -70 syntyneet yhtiön palveluksessa olevat henkilöt.

50 vuotta vanhemmille henkilöille tehdään tarkastus puolessavälin
viisivuotiskautta mikäli he eivät ole sairauden tai jonkin muun syyn ta-
kia työterveyskeskuksen säännöllisessä seurannassa.

Työterveyshoitajat kutsuvat omilta alueiltaan henkilöt tarkastukseen.

Vuoden 1999 terveys- tarkas- tuksista

Mikäli joku vuonna -34, -39,
-44, -49, -54, -59, -64 tai -69
syntynyt ei ole tänä vuonna
saanut kutsua terveystarkas-
tukseen ja on halukas tule-
maan, häntä pyydetään otta-
maan yhteys oman alueen
hoitajaan.

Matti Oksanen

Jarmo Pulli

Filip Sundholm

Matti Laaksonen

Aleksi Pekkanen

Sari Mynttinen

Mirva Salo

Ari Jattu

KYMI PAPER OY

Tekninen osasto

Insinööri **Raine Båtsman** on nimitetty 1.1.2000 alkaen automaatio-osaston päälliköksi. Hän hoitaa edelleen myös sähkösuunnittelupäällikön tehtäviä. Automaatio-osaston nykyinen päällikkö, tekn.lis. Martti Sanaksenaho jää eläkkeelle 31.12.1999.

Tekninen johtaja **Arto Lindbergin** sihteeriksi on nimitetty 1.12.1999 alkaen **Marja Nikkilä**. Hän toimii edelleen myös teknisen osaston projektipäälliköiden apuna projektitehtävissä.

Dipl.ins. **Markku Tommiska** on siirtynyt toisen työnantajan palvelukseen.

UPM-KYMMENE KUUSANKOSKEN TEHTAAT

Diplomi-kielenkääntäjä **Matti Oksanen** on nimitetty 1.11.1999 alkaen UPM-Kymmene Kuusankosken tehtaiden palvelupäälliköksi. Hänen tehtäviinsä kuuluvat sekä Kymin että Voikkaan tuotantolaitosten tukeminen yrittävierailuissa ja kielikoulutus. Oksanen siirtyy tehtävään Voik-

kaan paperitehtaan MFS-markkinavastaavan paikalta. Hän raportoi henkilöstöhallintojohtaja Martti Purmoselle. Oksanen toimipaikka sijaitsee Voikkaan paperitehtaalla.

UPM-KYMMENE OYJ, VOIKKAA

LWC-tuotantoyksikkö

Insinööri **Jarmo Pulli**, 38, on nimitetty 19.10.1999 alkaen LWC-linjan tuotantopäälliköksi. Pulli siirtyy tehtävään MFC-linjan tuotantopäällikön paikalta. Pulli raportoi LWC-tuotantoyksikön johtajalle Juha Kääriäiselle.

Dipl.ins. **Filip Sundholm**, 34, on nimitetty 19.10.1999 alkaen MFC-linjan tuotantopäälliköksi. Hän siirtyy tehtävään LWC-tuotantoyksikön teknisen asiakaspalvelun päällikön paikalta. Siirtyminen MFC-linjalle tapahtuu vähitellen, sillä Sundholm tulee toimimaan lähiajat LWC-linjan kehitysryhmän apuna. Sundholm raportoi uudessa tehtävässään LWC-tuotantoyksikön päällikölle Juha Kääriäiselle.

Dipl.ins. **Matti Laaksonen**, 36, on nimitetty Voikkaan LWC-tuotantoyksikön teknisen asiakaspalvelun päälliköksi ja kehitys-

päälliköksi 1.11.1999 alkaen. Laaksonen toimi aiemmin LWC-linjan tuotantopäällikkönä. Matti Laaksonen raportoi LWC-tuotantoyksikön johtajalle Juha Kääriäiselle.

MFS-tuotantoyksikkö

Dipl.ins. **Aleksi Pekkanen**, 29, on nimitetty MFS-tuotantolinjan teknisen asiakaspalvelun insinööriksi 1.12.1999 alkaen. Hän raportoi MFS-tuotantoyksikön johtajalle Teuvo Solismaalle. Aleksi Pekkanen siirtyy tehtävänsä UPM-Kymmene Painopaperit, Valkeakosken tutkimuskeskuksesta.

Asiakaspalveluosasto

Yo-merkonomi **Sari Mynttinen**, 32, on nimitetty MFS-markkinavastaavaksi 1.11.1999 alkaen. Hän toimi aiemmin MFC-markkinavastaavan tehtävissä. Sari Mynttinen raportoi MFS-tuotantoyksikön asiakaspalvelupäällikö Anne Lihvoselle.

Merkonomi **Mirva Salo**, 40, on nimitetty MFC-markkinavastaavaksi 1.11.1999 alkaen. Hän toimi aiemmin markkina-assistenttina laskutuksessa ja dokumentoinnissa. Mirva Salo raportoi LWC-tuotantoyksikön asiakaspalvelupäällikö Sami Teittiselle.

UPM-KYMMENE FINE PAPER

UPM-Kymmene Fine Paperin sihteerien vastuualueet 1.11.1999 alkaen:

Yo.merkonomi **Päivi Kuivainen**: Heikki Hyvärinen, projektipäällikkö (PK 7 markkinointi) ja Riitta Nygård, myyntipäällikkö (kirjekuoripaperit).

DKK **Linnea Renko**: Leena Elojärvi, aluemyyntipäällikkö (Skandinavia), Folke Lassenius, päällikkö (tekninen markkinointi) ja Jörn Söderholm, aluemyyntipäällikkö (IVY-maat ja Baltia).

Yo.merkonomi **Helinä Venäläinen**: Markku S. Korpela, tutkimus- ja kehitysjohtaja, Leila Karhu-Pälvisalo, markkinointipalvelu.

Heidän toimipaikkansa on Kuusankoskella.

UPM-KYMMENE PAINOPAPERIT, TALOUS

KTM, MBA **Ari Jattu** on nimitetty 1.1.2000 alkaen UPM-Kymmenen Painopaperien Talousfunktion kehitysjohtajaksi asemapaikkanaan Helsinki.

Jatun tehtäväalueena on Painopaperien Taloustoimintostrategian, sitä tukevien prosessien, toimintatapojen ja tietojärjestelmien kehittäminen sekä muutosten toteutus Finance 2010 -ohjelmassa yhdessä talousverkoston kanssa. Hän raportoi talousjohtaja Jorma Mäkiselle.

Ari Jattu on aiemmin toiminut Kymi Paper Oy:n talous- ja kehitysjohtajana.

TYÖTERVEYS TIEDOTTAA

Työterveyshoitajien vastaanotto muuttuu

Työterveyshoitajien vastaanottoajat Kymin työterveyskeskuksessa muuttuvat 1.1.2000 alkaen.

Työterveyshoitajilla on päivystysvastaanotto ilman ajanvarausta arkisin

klo 8.00 - 10.00 ja

klo 12.30 - 14.00

Muina aikoina pyydetään varaamaan aika ensi sijaisesti oman alueen työterveyshoitajalta, sillä päivystysvastaanottoaikojen ulkopuolella tehdään terveystarkastuksia ja osallistutaan mm. työpaikkakäynteihin sekä työyhteisöilmapiirikartoi-
tuksiin.

OSAN ottomme

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Niilo Forsell, 78, kuljetus (kuolinpäivä 27.10.), **Risto Heikkilä**, 71, C-osasto (14.10.), **Olavi Kuusisto**, 82, Ky kemian tehtaat (19.11.), **Lasse Kyöperi**, 75, kuljetus (29.9.), **Elli Miettinen**, 88, voimaosasto (16.10.), **Eero Ojonen**, 74, varastot (28.9.), **Rauha Oksanen**, 75, kiinteistöosasto (28.10.), **Kalevi Paaajanen**, 73, puuhomo (30.10.), **Anna Tuominen**, 84, klubit (2.10.), **Olavi Tähtinen**, 62, paperivarasto (6.11.), **Vilho Vesalainen**, 95, turveosasto (30.9.).

KIITOKSIA

Kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Jaakko Joutjärvi

Sydämelliset kiitokset merkkipäivääni muistaneille.

Pekka Isokuortti

Kiitos ystävät, saamistani lahjoista jäätyäni vapaaksi vaeltajaksi; saatuani Voikkaan, etenkin koneeni 11, voitokkaaseen kulkuun. Pitkän, mutta niin mielekkään aheruksen jälkeen siirryn uusia haasteita hakemaan.

Kiitos myös tiimissäni ahertaneille - mitään porrasta unohtamatta - näistä runsaasta 40 vuodesta. Erikoismaininta yli kymmenen vuoden ajan tiimini yläportaassa ahertaneelle Jampalle.

Hän asetteli vähäiset investointirahat oikeisiin kohteisiin. Niinpä meidän oli mielekästä asetella kuitumassa viiralle, ja tehdä hienosäädöt koko koneen osalta, kun ei pillin vihellys niin useasti häirinyt. Saatiinpa haamukonekunniautalukin valvomon seinälle ko-reilemaan.

Hyvää jatkoa niin Jarmolle kuin kaikille muillekin. Vaihtakaa vuosituhat mallikkaasti. Työmotivaatio pysyy korkealla, kun pidätte itsenne kunnossa. Ei kun vauhtia ja positiivista ajattelua!

Terveisin

**Entinen koneenhoitaja
Keijo, vm. -38**

ELÄKEpäiville

KYMI PAPER OY

Vuoromestari **Ismo Tanttari** Y-osasto (42 palveluvuotta).

UPM-KYMMENE OYJ, VOIKKAA

Siistijä **Ritva Virta** Vo paperi (26 palveluvuotta), työntekijä **Osmo Paasonen** Vo paperi (29).

Vuosi vuodelta joulutuntuu tulevan aivan kuin varkain. Nykyinen kiireinen elämänrytmi ei helpota joulutunnelman löytämistä. Mistä joulutunnelman sitten löytää?

Joulutunnelma löytyy juuri sieltä mistä sen tiedät löytyvän. Kyse on vain siitä, että milloin annat joulun tulla sydämeesi. Joskus se vaatii pysähtymisen joulun aidon sanoman ja tunnelman ääreen. Piparintuoksua, tonttujen juoksua, siinä se joulun on, lauletaan eräässä uudemmassa joululaulussa. Monelle joulutunnelma rakentuukin pienistä muistoista, tuoksuista, lauluista tai joulukoristeista.

Kuten meitä ihmisiä on erilaisia, niin on joulunviettopapokin.

Luulen kuitenkin, että useimmilla kaava on seuraavanlainen. Aatonaattoyönä työnnetään kinkku muhimaan uuniin, missä se saa olla aattoamuun asti. Jouluaaton ensimmäinen varsinainen joulunvalmistelu on se, kun kannetaan kuusi sisään ja koristel-

laan se vuosi vuodelta runsaamalla ja kimaltelevammalla koristevalikoimalla.

Sitten on vuorossa käynti hau-tausmaalla ja joulusauna. Kaikki alkaakin olla valmiina joulupukin tuloa varten. Lahjat jakoon ja pukki saa jatkaa taivaltaan. Joulua-teria nautitaan vielä jossain välissä. Siis aikamoista hulinaa monessa taloudessa.

Joulu, jos mikä, on perhejuhla. Se ei kaikille merkitse riemua. Tämän vuoksi moni yksinäinen tai yksinäiseksi itsensä kokeva suuntaa ulkomaille juhlahpyhien ajaksi. Tänä vuonna voi oikein ajoitettuna joulun lisäksi juhlistaa vuosituuhannen vaihdetta ulkomailla. Jos siinä näkee erityistä juhlittavaa.

Joskus kyllästyy perinteiseen joulunviettoon ja tekee mieli kokeilla erilaista joulua. Kokeiluksi se useimmiten jääkin, sillä perinteet istuvat meissä aika vahvassa.

Moni on myös sitä mieltä, että onnellinen joulun ja suurperhe ovat mainostoimistojen markkinoinnina idea. Saadaan ihmiset os-

tamaan tai lähtemään johonkin viettämään joulua.

Voi olla näinkin, mutta joulun on juuri sellainen kuin sen haluat olevan. Kukaan ei voi pakottaa tekemään mitään. Vapaaehtoisesti teemme valintamme – ovat ne sitten väärä tai oikeita. Kalliita tai halpoja.

Omatekoinen ja varsinkin lapsilta saatu lahja on monelle se kaikkein mieluisin. Sillä ei haluta ostaa joulua vaan se lahja annetaan hyvästä sydäimestä, rakkautesta. Aivan kuten ensimmäisen joulun lahjat.

Joululaulut ovat monelle parhaimpia joulutunnelman tuojia, eikä niiden teho häviä. Kun itse hyräilee joululauluja valmistelujen yhteydessä on niiden vaikutus joulutunnelman tuojana joskus yllättävän voimakas. Jopa liikuttumiseen asti.

Olipa joulusi millainen tahansa, niin Peluri toivoo sen olevan täynnä asioita, joita me ihmiset emme saa koskaan liikaa. Toivon teille rakkautta, lämpöä ja hyvää mieltä. Ja Oikein Hyvää Joulua.

UPM | PRINTING PAPERS

Ajattelimme teitä. Ja päädyimme tähän.

Rullapapereidemme uusi tuotenimikkeistö helpottaa päätöksentekoasi. Kaikki vaihtoehdot hienopapereista sanomalehtipapereihin on nyt koottu kuudentoista UPM-tuotenimen alle. Laajasta valikoimastamme löydät tarkoitukseesi sopivan paperin.

Nopeasti, täsmällisesti, helposti.

UPM-Kymmene | Painopaperit | puh. 0204 15 111 | www.paperbrands.upm-kymmene.com